

# BELEIDSINVENTARISATIE

Omgevingsvisie Valkenburg aan de Geul

gemeente Valkenburg aan de Geul

18 NOVEMBER 2020



## Contactpersoon

**SANDRA KEMPS**  
senior adviseur / projectleider  
Ruimtelijke Ontwikkeling

M 06 - 27061771  
E [sandra.kemps@arcadis.com](mailto:sandra.kemps@arcadis.com)

Arcadis Nederland B.V.  
Postbus 1632  
6201 BP Maastricht  
Nederland

---

## BELEIDSINVENTARISATIE OMGEVINGSVISIE VALKENBURG AAN DE GEUL

Inventarisatie van nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid ter voorbereiding van het opstellen van de Omgevingsvisie Valkenburg aan de Geul.

De beleidsstukken zijn verkregen via de gemeentelijke website, ruimtelijkeplannen.nl en door middel van een vragenlijst die de betrokken beleidsmedewerkers hebben ingevuld na aanleiding van de eerste omgevingstafel sessie op 26 augustus. De ingevulde vragenlijsten zijn te vinden in bijlage 1.

Voor de beleidsinventarisaties zijn de volgende thema's en gebiedsindelingen aangehouden:

---

### **Kernopgaven en thema's voor Omgevingsvisie (deel 1):**

- A. Duurzaam ruimtelijk raamwerk:
    - 1. Mobiliteit
    - 2. Groen, natuur en landschap
    - 3. Water
  - A. Aantrekkelijke omgeving voor wonen, werken en recreëren:
    - 1. Economie
    - 2. Cultuur
    - 3. Sociaal en welzijn
    - 4. Wonen
    - 5. Energie
    - 6. Toerisme en recreatie
  - B. Architectuur en erfgoed
  - C. Een gezonde en veilige leefomgeving
    - 1. Lucht, geluid, geur en externe veiligheid
    - 2. Bodem, grottenstelsel, grondwater en archeologie
- 

### **Gebiedsgerichte aanpak voor Omgevingsvisie (deel 2):**

- 1. Centrumkern: Valkenburg.
  - 2. Dorpskernen: Berg en Terbijt, Broekhem, Houthem-St.-Gerlach, Schin op Geul, Sibbe en Vilt
  - 3. Gehuchten: Geulhem, IJzeren, Schoonbron, Strabeek, Walem, Oud-Valkenburg en Heek.
  - 4. Bedrijventerreinen
  - 5. Landelijk gebied: met daarin onder meer de functies natuur, landbouw en recreatie.
-

# INHOUDSOPGAVE

<b>1 NATIONAAL BELEID .....</b>	<b>6</b>
1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) .....	6
<b>2 PROVINCIAAL BELEID.....</b>	<b>9</b>
2.1 Provinciale omgevingsvisie Limburg (POVI).....	9
2.2 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014).....	16
2.3 Omgevingsverordening Limburg .....	17
2.4 Waterbeheerprogramma 2022 - 2027.....	18
<b>3 REGIONAAL BELEID.....</b>	<b>19</b>
3.1 PVA NOVI gebied Zuid-Limburg .....	19
3.2 Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.....	19
3.3 Structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg .....	20
3.4 Intergemeentelijke structuurvisie gemeente Vaals, Gulpen-Wittem en Valkenburg.....	21
3.5 Integrale gebiedsvisie Buitengoed Geul en Maas.....	22
3.6 Strategisch actieplan Middengebied Zuid-Limburg.....	23
3.7 Landschapsvisie Zuid-Limburg - Nationaal Landschap Zuid-Limburg.....	24
3.8 Waterplan Maas en Mergelland 2018 - 2022.....	25
3.9 Regionale Energie Strategie .....	26
3.10 Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023.....	26
3.11 Visie vrijetijdseconomie: Bestemming Zuid-Limburg 2030 .....	29
3.12 Visie grondstofstromen .....	30
<b>4 GEMEENTELIJK BELEID.....</b>	<b>31</b>
4.1 Mobiliteit .....	31
4.1.1 <i>Beleidsplan Verkeersveiligheid Valkenburg a/d Geul</i> .....	31
4.1.2 <i>Beleidsnota parkeernormen</i> .....	32
4.1.3 <i>Mobiliteitsvisie Valkenburg a/d Geul</i> .....	32
4.1.4 <i>Mobiliteitsplan</i> .....	33
4.1.5 <i>Parkeerbeleidsplan</i> .....	33
4.2 Groen, natuur en landschap.....	34
4.2.1 <i>Bomenbeleidsplan</i> .....	34
4.2.2 <i>Groenstructuurplan</i> .....	34
4.3 Water .....	35
4.3.1 <i>Gemeentelijk rioleringsplan 2018 – 2022</i> .....	35

4.4 Economie .....	35
4.5 Toerisme en recreatie .....	36
4.5.1 Nota evenementenbeleid Valkenburg Op en Top Valkenburg .....	36
4.5.2 Hotelbeleid .....	37
4.5.3 Nota kampeerbeleid 2015.....	38
4.5.4 Toerisme in de 21e eeuw.....	39
4.6 Cultuur .....	39
4.7 Sociaal en welzijn.....	39
4.7.1 Integraal veiligheidsplan 2018 - 2021 .....	39
4.7.2 Beleidsplan Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Valkenburg .....	41
4.7.3 Armoedebeleidsplan .....	42
4.7.4 Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2019 .....	42
4.8 Wonen .....	43
4.8.1 Woonvisie.....	43
4.9 Energie .....	47
4.9.1 Energievisie.....	47
4.9.2 Uitvoeringsprogramma energie .....	47
4.9.3 Transitievisie Warmte .....	48
4.9.4 Tijdelijk beleid zonneweides .....	48
4.10 Architectuur en erfgoed.....	49
4.10.1 Erfgoedbeleid.....	49
4.10.2 Welstandsnota .....	49
4.10.3 Uitstallingbeleid.....	50
4.11 Milieu (lucht, geur, geluid, externe veiligheid).....	50
4.11.1 Facetbestemmingsplan externe veiligheid.....	50
4.12 Ondergrond (bodem, archeologie, grotten, grondwater) .....	51
4.12.1 Nota bodembeheer .....	51
4.12.2 Archeologie beleid .....	51
4.13 Algemene en gebiedsgerichte visies .....	52
4.13.1 Toekomstvisie .....	52
4.13.2 Gebiedsvisie Valkenburg-west .....	53
4.13.3 Gebiedsvisie Valkenburg-Oost .....	53
4.13.4 Visie Berg.....	54
4.14 Overige documenten.....	54
4.15 Beleidsregels en verordeningen.....	54
<b>5 BIJLAGEN .....</b>	<b>56</b>

# 1 NATIONAAL BELEID

## 1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

<b>Beleidsniveau</b>	Nationaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2020 - 2050
<b>Doel van beleid</b>	Een duurzaam perspectief bieden voor de (fysieke) leefomgeving op nationaal niveau
<b>Thema's (deel 1)</b>	Alle thema's
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Zuid-Limburg is als NOVI-gebied aangewezen (zie paragraaf 3.1)

### Ambities

#### 1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.

1. Nederland is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust. Bij (her)ontwikkelingen wordt voorkomen dat het risico op schade en slachtoffers door overstromingen of extreem weer toeneemt, voor zover dat redelijkerwijs haalbaar is. We behouden en reserveren voldoende ruimte voor toekomstige waterveiligheidsmaatregelen.
2. Om de klimaatdoelstellingen voor 2050 te behalen kiezen wij ervoor het grootste gedeelte van de energieproductie te realiseren door middel van windparken op de Noordzee [...].
3. We maken de energie-infrastructuur geschikt voor duurzame energiebronnen en reserveren daarvoor ruimte.
4. We realiseren de opgave van duurzame energie met oog voor de kwaliteit van de omgeving en combineren deze zo veel mogelijk met andere functies.

#### 2. Een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel.

1. De Nederlandse economie verandert van karakter en is in 2050 geheel circulair en de broeikasgasemissies zijn dan met 95 procent gereduceerd, met 55 procent reductie als beoogd tussendoel in 2030. Nederland heeft een sterke positie in de top vijf van meest concurrerende economieën. Een gezonde en veilige leefomgeving en een goed vestigingsklimaat in het gehele land dragen bij aan een duurzaam groeivermogen van 2 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Het Rijk investeert, faciliteert met kennis en onderzoek en stelt eisen aan het benutten van circulaire grondstoffen en zet in op reductie van het grondstoffengebruik van 50 procent in 2030.
2. We zetten in op het gebruik van duurzame energiebronnen en op verandering van productieprocessen. [...]
3. Ingezet wordt op optimale (inter)nationale bereikbaarheid van steden en de economische kerngebieden. Met aandacht voor ontbrekende schakels in infrastructuur en het met elkaar verknopen van nationale infrastructuurnetwerken.
4. Overheden investeren in een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving in steden en regio's en bevorderen een onderscheidend en aantrekkelijk vestigingsklimaat.
5. Institutionele, technisch-operationele belemmeringen en knelpunten in regelgeving die goede grensoverschrijdende

(spoor-, lucht-, weg- en water-) verbindingen belemmeren, moeten worden opgelost.

6. In samenwerking met de andere overheden, de netbeheerders en het bedrijfsleven zet het Rijk ten behoeve van de digitalisering van de economie in op de uitrol van nieuwe netwerken en selectieve groei van datacenters.
7. Locaties van nieuwe kantoren, bedrijventerreinen en (groot)winkelbedrijven moeten passen bij het verkeers- en vervoersnetwerk, goed afgestemd zijn op de vraag van bedrijven én de economische vitaliteit en de kwaliteit en aantrekkelijkheid van stad en land versterken.
8. Nieuwe vestiging van toeristische attracties vindt bij voorkeur plaats buiten de huidige toplocaties en in de nabijheid van OV of bestaande aansluitingen op het hoofdwegennet. Voor een goede balans tussen toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving stellen gemeenten en provincies een toeristische ontwikkelstrategie op. Waar nodig en mogelijk ondersteunt het Rijk de provincies en gemeenten bij spreiding van het toerisme, voor een balans tussen de economie en leefomgeving.

### **3. Sterke en gezonde steden en regio's.**

1. We versterken het Stedelijk Netwerk Nederland door de ontwikkeling van de stedelijke regio's te ondersteunen en te zorgen voor goede onderlinge en externe verbindingen. Het Stedelijk Netwerk Nederland breidt uit, waarbij de richting van de verstedelijking wordt gekoppeld aan die van de ontwikkeling van de (OV-)infrastructuur. Verstedelijking vindt plaats in de regio's waar er vraag is en de grote open ruimten tussen de steden behouden hun groene karakter.
2. Steden ontwikkelen zich duurzaam door een samenhangende aanpak van wonen, werken, mobiliteit, gezondheid, veiligheid en leefomgevingskwaliteit. Het Rijk hanteert daartoe een integrale verstedelijkingsstrategie en is actief partij bij het formuleren van een regionale verstedelijkingsstrategie.
3. Verstedelijking vindt geconcentreerd plaats in de regio, toe te voegen nieuwe woon- en werklocaties worden zorgvuldig en op ruimte- en mobiliteitsefficiënte wijze ingepast. Het woningaanbod in de regio's sluit daarbij aan bij de vraag naar aantallen en typen woningen, woonmilieus en prijsklasse.
4. Voor de bestaande bebouwing zetten we in op een integratie van stedelijke ontwikkeling en beheer om te komen tot een efficiënte aanpak van de vele opgaven daar.
5. We richten de leefomgeving zo in dat deze een actieve, gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie bevordert en we verbeteren de luchtkwaliteit, zodat in 2030 wordt voldaan aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie.
6. We versterken het aanbod en de kwaliteit van het groen in de stad en verbeteren de aansluiting op het groene gebied buiten de stad in een samenhangende aanpak van de stedelijke groenstructuur. Een natuurinclusieve ontwikkeling van de stedelijke regio's en natuurinclusief bouwen zijn het uitgangspunt.
7. Steden en regio's worden klimaatbestendig ingericht.
8. Het mobiliteitssysteem (voor personen én goederen) in, rondom en tussen de steden levert een goede bereikbaarheid. We benutten de bestaande netwerken optimaal en zorgen dat modaliteiten onderling zijn verknoopt en worden benut op hun specifieke kwaliteiten. Een efficiënt en duurzaam

mobiliteits-systeem draagt bij aan een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl.

9. Voor gebieden buiten het Stedelijk Netwerk Nederland, die liggen aan de grens van het land en/of waar vraagstukken rond bevolkingsdaling spelen, ontwikkelen de overheden gezamenlijk een integrale gebiedsgerichte ontwikkelstrategie.

**4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.**

1. In het landelijk gebied verbeteren we de balans tussen het landgebruik en de kwaliteit van landschap, bodem, water en lucht.
2. De biodiversiteit wordt beschermd en versterkt en het natuurlijk kapitaal duurzaam benut.
3. Er wordt een duurzaam en vitaal landbouw- en voedselsysteem mogelijk gemaakt, gebaseerd op kringlopen en natuurinclusiviteit.
4. Unieke landschappelijke kwaliteiten worden versterkt en beschermd. Nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied voegen landschapskwaliteit toe. Omgevingsbeleid wordt landbouwinclusief.

---

**Link**

<https://ontwerpnovi.nl/default.aspx>



## 2 PROVINCIAAL BELEID

### 2.1 Provinciale omgevingsvisie Limburg (POVI)

<b>Beleidsniveau</b>	Provinciaal
<b>Status</b>	Ontwerp
<b>Actualiteit</b>	2021 – 2030/2050
<b>Doel van beleid</b>	Integrale visie voor de toekomst van Limburg: hoe zal Limburg er in 2030 (en 2050) uitzien en wat is nodig om er voor te zorgen dat de doelen en ambities worden gehaald? De Omgevingsvisie stelt op strategisch niveau de kaders voor het provinciaal handelen bij toekomstige ontwikkelingen en activiteiten.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Alle thema's
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Het POVI is uitgewerkt voor heel Limburg, en voor specifieke deelgebieden (waaronder Zuid-Limburg). Aan de hand van kaarten worden specifieke gebieden aangewezen. Valkenburg a/d Geul bestaat volgens deze kaarten uit landelijke kernen, omgeven door buitengebied, de groenblauwe mantel en het natuurnetwerk. Bij de kern Valkenburg zijn nog twee werklocaties aangewezen.

#### AMBITIES LIMBURG

In het POVI zijn een aantal ambities voor de hele provincie geformuleerd per thema:

##### Wonen

Samen met onze partners willen we een voortreffelijke woon- en leefomgeving realiseren; een leefomgeving waar mensen zich prettig voelen. Het is belangrijk dat mensen kunnen wonen in een zelf gekozen woning en woonomgeving (die past bij hun mogelijkheden en levensfase) waar ze zich thuis voelen. Dit doen we door toe te werken naar een toekomstbestendige Limburgse woningmarkt met voldoende woningen van de juiste kwaliteit op de juiste plek, die waar mogelijk op het juiste moment beschikbaar én betaalbaar zijn.

We faciliteren flexibiliteit op de woningmarkt én stimuleren flexibele woonvormen waardoor we aan de veranderende woonwensen en –behoeften van een diversere groep mensen tegemoet komen in zowel de bestaande bouw als nieuwbouw.

##### Ambities

Daarnaast laten we de component 'wonen' méér zijn dan alleen de spreekwoordelijke stenen. Door in samenhang naar woonopgaves te kijken, leggen we op wijk- / buurt- niveau de juiste verbindingen tussen sociale en fysieke woonopgaves (wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid) en een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving met gevarieerde woonmilieus. Daarmee willen we verdere segregatie voorkomen en ruimtelijk sturen door te prioriteren op inbreiding (herstructurering/ herbestemming), conform de principes van de Ladder voor duurzame verstedelijking.

##### Veiligheid

Wij willen een gezonde en veilige leefomgeving voor iedereen in Limburg. De Provincie Limburg heeft de ambitie om de komende jaren meer nadruk te leggen op risico-gestuurd werken. Het streven is om overal in de fysieke leefomgeving minimaal een voldoende fysieke en sociale basiskwaliteit te realiseren. Daarmee wordt ook voldaan aan de wettelijke grenswaarden. Voor luchtkwaliteit streven we

naar een luchtkwaliteit die voldoet aan de huidige wettelijke grenswaarden. Daarbij werkt de Provincie binnen haar bevoegdheden en rollen op het vlak van luchtkwaliteit aan een voortdurende verbetering. Voor wat betreft geluid streven we naar een acceptabel geluidsniveau langs provinciale wegen en nabij provinciale bedrijven. In samenhang zoeken we gebiedsgericht en per ontwikkeling naar kansen voor verbetering en streven we naar een hoger kwaliteitsniveau. Dit kwaliteitsniveau is afhankelijk van de omgeving van het desbetreffende gebied. Daarnaast willen we met de inrichting van de leefomgeving bijdragen aan een gezonde en veilige omgeving die bewegen, ontmoeten, zelfredzaamheid, educatie en een gezonde levensstijl stimuleert.

### **Cultuur, sport en erfgoed**

Wij zijn trots op ons erfgoed en spannen ons in voor het behoud en gebruik ervan. Tegelijkertijd staan wij open voor nieuwe ontwikkelingen en nieuwe vormen van cultuur. We werken samen met het Rijk en gemeenten aan een sterke culturele basis- infrastructuur. Binnen de Cultuurregio Noord-Limburg en de Stedelijke Cultuurregio Zuid zijn de gemeenten de trekkende overheid.

We willen dat zoveel mogelijk Limburgers kunnen sporten en bewegen. Daar waar wij daartoe een (bovenlokale) rol voor ons als provincie zien weggelegd, zetten wij samen, of door middel van onze ondersteuningsstructuur, in op breedtesport, talentontwikkeling/topsport en sportevenementen. Daarbij moet onze inzet van meerwaarde zijn voor wat andere partners doen, al dan niet vanuit een wettelijke taak. Wij bezien dit vanuit een euregionaal perspectief.

Daarnaast zetten we ons met eigenaren, Rijk en gemeenten in voor het behoud en de herbestemming van beschermde monumenten. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen willen we dat cultureel en industrieel erfgoed niet alleen vanuit behoud benaderd wordt, maar dat de historische structuren ook inspiratie bieden voor gebiedseigen ingrepen. We willen onze archeologische rijkdom verbinden met onze huidige en toekomstige leefomgeving. Doelgerichte en efficiënte archeologische onderzoeken zijn hierbij van belang.

### **Economie**

Voor de economische ontwikkeling van Limburg blijft versterking van de regionale economische structuur binnen een excellent vestigingsklimaat het uitgangspunt. De ruimtelijke mogelijkheden zijn randvoorwaardelijk voor deze ambitie. Onze inzet dient samen met die van onze partners bij te dragen aan een aantal maatschappelijke opgaven waar Limburg voor staat. Daarvoor formuleren we net als de VN, EU en het Rijk een beperkt aantal missies die onze focus bepalen. In het missie gedreven economisch beleidskader zijn twee missies benoemd: 'Limburg maakt energiek!' en 'Limburg maakt gezond!' Deze missies hebben betrekking op gezondheid, gezonde voeding, groene kennis en duurzame/circulaire ondernemers.

Wij werken aan een circulaire economie waarin energie, grondstoffen, materialen en componenten zo lang mogelijk en weloverwogen van waarde blijven voor productie en consumptie. Daarmee leveren wij een duurzame en impactvolle bijdrage aan werkgelegenheid, innovatie, CO2-reductie en toegevoegde waarde voor Limburg. Daarbij is het belangrijk om spaarzaam om te gaan met natuurlijke en vaak eindige grondstofbronnen.

Daarnaast richten we ons op het behouden en uitbouwen van breed, toekomstbestendig en kwalitatief goed onderwijs en het versterken van de wendbaarheid en inzetbaarheid van de Limburgse beroepsbevolking. [...].

### **Werklocaties**

Het is onze ambitie om ook in de toekomst te beschikken over genoeg werklocaties en goede ontwikkelruimte voor bestaande en nieuwe bedrijven: bedrijventerreinen, kantoorlocaties en winkelgebieden. Samen met gemeenten en/of eigenaren werken we de komende jaren toe naar werklocaties die zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht aan de maat zijn. Daarbij willen we zo efficiënt mogelijk omgaan met het ruimtebeslag

### **Mobiliteit**

We streven naar een toekomstbestendige, toegankelijke, slimme, schone en grenzeloze mobiliteit, zodat mensen zich vrij kunnen bewegen. We willen een Limburg dat uitstekend bereikbaar is voor alle mensen, voor goederen en informatie, mede door een goede aansluiting op (inter-)nationale en (eu)regionale netwerken (weg, spoor, water, lucht, buis, digitaal). Het vervoer van mensen en goederen dient betrouwbaar, vlot, veilig en duurzaam te zijn, zonder teveel impact op de leefomgeving en milieukwaliteit. We stimuleren het (elektrisch) fietsen, ook over langere afstanden. Zo neemt de mobiliteitsdruk af en bevorderen we de gezondheid en lucht- kwaliteit.

Om onze ambitie waar te maken kijken we niet alleen naar fysieke maatregelen, maar ook naar gedragsbeïnvloeding, smart mobility, multimodaliteit en technologische innovatie. Deze ambitie sluit aan bij het rijksbeleid: slimmer, duurzamer en veiliger.

### **Energie**

Wij erkennen dat mensen vanuit verschillende uitgangspunten en opvattingen meewerken aan een innovatief energietransitie beleid, dat onze economische structuur versterkt, ons minder afhankelijk maakt van fossiele brandstoffen uit het buitenland, en dat tegelijkertijd de gevolgen van uitstoot vermindert en rekening houdt met biodiversiteit.

Wij streven naar minder aardgasgebruik in 2050. Voor 2030 wekken de 30 landelijke RES-regio's 35 TWh elektriciteit op het land op (door middel van zonen windenergie). Bij het realiseren van de afspraken en nationale ambities rondom de energietransitie baseren wij ons handelen op draagvlak. Initiatieven moeten haalbaar en betaalbaar zijn.

De nationale doelstelling is om in 2050 een duurzame energievoorziening te hebben. [...].

De energietransitie brengt investeringen met zich mee. Energie moet echter voor alle Limburgers bereikbaar en betaalbaar blijven. We betrekken inwoners maximaal bij het nemen van maatregelen en het opzetten van initiatieven die bijdragen aan de energie- transitie.

### **Landbouw**

De land- en tuinbouw is als belangrijkste gebruiker en beheerder van het buitengebied van groot belang voor het aanzien en de kwaliteit van ons cultuurlandschap en het leefklimaat waarin we wonen, werken en recreëren. Ook in de toekomst willen wij in Limburg een gunstig ondernemersklimaat voor de land- en tuinbouw bieden. We bieden ruimte voor het uitbouwen van onze positie als toonaangevende agrarische regio tot een sector die duurzame oplossingen voor maatschappelijke opgaven biedt. In verbinding en samenwerking met andere kennisregio's wordt hier de nieuwe standaard ontwikkeld voor moderne, duurzame en circulaire, vraaggestuurde land- en tuinbouw, die in balans is met en bijdraagt aan een gezonde en duurzame leefomgeving. Met deze ambitie kiest Limburg, in lijn met het nationale beleid, voor een betekenisvolle transitie in de agrifoodsector.

### **Water**

De Provincie heeft samen met haar uitvoeringpartners, waaronder het Waterschap, gemeenten, terreinbeheerders en het waterleidingbedrijf, een belangrijke rol om onze leefomgeving, het watersysteem en het watergebruik aan te passen aan nieuwe weersomstandigheden. Om droge en natte periodes het hoofd te bieden werken wij vanuit onze regierol voor het regionaal watersysteem toe naar een ecologisch gezond functionerend, veerkrachtig en adaptief watersysteem, dat in staat is om de gevolgen van weersextremen en wisselende waterkwaliteit op een natuurlijke wijze op te vangen.

Een integrale en realistische benadering van hoogwaterbescherming, perioden van droogte, watertekort, maar ook incidentele hoosbuien, én de verbetering van de waterkwaliteit in het gehele stroomgebied van de Maas is van belang. Wij gaan opgaven op het gebied van de zoetwatervoorziening, natuurherstel, watersysteem-herstel, waterveiligheid, landbouw, landschap en de stikstofproblematiek in samenhang bezien en aanpakken. Dat doen we samen met de verschillende maatschappelijke partners, ook over de grens.

### **Natuur**

We willen de biodiversiteit in stand houden door het realiseren van een robuust grensoverschrijdend natuur- en waternetwerk van goede kwaliteit én door het realiseren van een groen dooraderd landelijk gebied. Wij streven naar het behalen van de doelstellingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR). Er wordt landelijk een nieuw Natuurprogramma uitgewerkt, waarbij het Rijk en provincies afspraken maken over het VHR doelbereik in 2050. Tevens worden afspraken gemaakt over wat een landelijke gunstige staat van instandhouding inhoudt voor beschermde soorten (VHR) en van de Rode Lijstsoorten. Duidelijkheid over de rijksbijdrage in de financiering hiervan is een belangrijke randvoorwaarde. In de periode tot 2050 zetten we hiervoor de benodigde tussenstappen en leggen we dwarsverbanden met onder meer de aanpak stikstof, kwaliteitsslag natuur, de Bossenstrategie, de energietransitie en de (natuurinclusieve) kringlooplandbouw.

Specifiek voor bossen geldt dat we streven naar een beter beheer van het bestaande bosareaal en het aanleggen van nieuwe bossen, onder meer om te voldoen aan de opgave uit het klimaatakkoord. We werken dit verder uit in een Limburgs bosprogramma.

Vanuit een samenhangende, gebiedsgerichte aanpak streven we naar slimme combinaties van natuur met andere functies rond natuurgebieden en in stad-landzones. Evaluatie en monitoring zijn nodig om te bepalen of natuurdoelen en maatregelen nog effectief en realistisch zijn en of bijstellingen nodig zijn.

We streven naar een natuurinclusieve samenleving, waarbij natuur sterk verankerd is in de samenleving en dicht bij de woonomgeving voor jong en oud te beleven is. In een natuurinclusieve samenleving wordt een brug geslagen tussen natuur én andere thema's en (verander)opgaven. Daardoor dragen de natuur en het landschap bij aan de gezondheid, het welzijn en de welvaart van bewoners en neemt de samenleving op haar beurt meer verantwoordelijkheid voor natuur in de eigen directe leefomgeving.

### **Landschap**

We willen de kenmerkende kwaliteiten en afwisseling van het Limburgse landschap behouden en versterken in combinatie met de ruimtelijke opgaven en transitie die spelen. De uitdaging is, om met het landschap als drager, kwaliteit toe te voegen aan de verschillende transitieopgaven in onze provincie. Ruimtelijke kwaliteit zien wij hierbij als: de goede functie op de goede plek, op de goede manier ingepast in de omgeving. Vertrekpunt is de drie-eenheid gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Het bevorderen van de complementariteit

tussen het platteland en stedelijke kernen en het benutten van grensoverschrijdende kansen zijn daarbij leidende principes. Wij faciliteren niet alleen ontwikkelingen maar werken via deze ontwikkelingen systematisch aan de verbetering van de omgevingskwaliteit. Met als doel een beter functionerend, duurzamer en mooier Limburg.

Onze focus ligt daarbij op Limburgs meest bijzondere landschappen; de groenblauwe mantel inclusief het Maasdal, de verbrede Nationale Parken De Meinweg, De Maasduinen en De Grootte Peel en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg inclusief de stad-landzones. De groenblauwe mantel in de hele provincie omvat het Maasdal, de landschappelijk waardevolle beekdalen, hellingen en zones rond en tussen bestaande natuurgebieden met de daarin aanwezige landbouwgebieden, monumenten, kleinschalige cultuurhistorische landschapselementen, waterlopen, archeologische vindplaatsen, et cetera. In Zuid-Limburg omvat de groenblauwe mantel daarbovenop ook nog de steilere hellingen, droogdalen en de belangrijkste landschappelijke verbindingen naar het Maasdal.

We hebben bijzondere aandacht voor de beekdalen. Die moeten een meer natuurlijk karakter krijgen en klimaatbestendiger worden.

### **Bodem en ondergrond**

Wij streven naar een Limburgse ondergrond die duurzaam inzetbaar blijft, ook voor toekomstige generaties. Dat betekent ook dat we terughoudend omgaan met de winning van primaire grondstoffen. De winning van bouwgrondstoffen vindt slechts plaats voor zover noodzakelijk, als aanvulling op grondstoffen van circulaire herkomst. Winning van bouwgrondstoffen gebeurt als onderdeel van projecten met een meervoudige doelstelling en een zo groot mogelijk maatschappelijke meerwaarde. Wij streven ernaar negatieve effecten als gevolg van voormalige steenkolenwinningen samen met onze partners te voorkomen, en daar waar deze optreden adequaat te handelen. Wij streven naar het afdoende waarborgen van de veiligheid voor het gebruik van de onderaardse kalksteengroeves. Daarnaast blijven we ons inzetten voor een doelmatige bescherming van de milieukwaliteit van de Limburgse bodem in relatie tot onze provinciale bevoegdheden. Wat betreft de gesloten stortplaatsen streven wij naar meervoudig hoogwaardig ruimtegebruik voor zover dit past binnen de nazorg.

## **AMBITIES ZUID-LIMBURG**

Naast deze provinciale ambities zijn er ook regionale ambities geformuleerd voor Zuid-Limburg.

### **OPGAVEN IN HET LANDELIJK GEBIED**

#### **Landschap: groots in kleinschaligheid**

Zoals beschreven in de inleiding van deze Omgevingsvisie staat het landelijk gebied voor grote integrale transitieopgaven. In de binnentuin inclusief het Maasdal van Zuid-Limburg is het landschap de basis van alle functies. Het reliëf, de cultuurhistorische elementen en (cultuurhistorische) gebouwen, het groene karakter en het contrast tussen open en gesloten gebieden vormen de landschappelijke kernkwaliteiten. Deze kwaliteiten worden goed beschermd, beheerd en ontwikkeld. Vanuit de lijnen kwaliteit, kleinschaligheid en innovatie ontwikkelt het landelijk gebied zich onder het motto 'Groots in kleinschaligheid' en bieden we ruimte aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

*Kwaliteit:* minder is meer, keuze voor een lagere versnelling waar dat mogelijk is, omgevings-inclusief, met wederkerig respect en oog voor de lange termijn.

*Kleinschaligheid*: fijnschalig, inzetten op verscheidenheid aan mogelijkheden. Innovatie: ruimte om te experimenteren, nieuwe mogelijkheden ontdekken, proeven en proberen.

### **Landschappelijk raamwerk**

In de groene binnentuin kiezen we voor het verder versterken van het hoogwaardig landschappelijk raamwerk dat gevormd wordt door het Natuurnetwerk en de groen- blauwe mantel met het Maasdal, beekdalen, hellingen, droogdalen en stad-landzones. In de groenblauwe mantel ligt tevens een belangrijk deel van de wateropgave. In de zuidelijke Maasvallei wordt de hoogwateropgave van de Maas uitgewerkt via een integrale aanpak. Daarnaast pakken we het regionaal watersysteem aan via landschappelijke maatregelen, waardoor onder andere het risico op wateroverlast afneemt. De beekdalen richten we hiervoor klimaatrobust in en we beheren ze integraal en extensief, waardoor de beheerkosten laag zijn. Door het landschap in dit deel van het raamwerk te verruven, door extensivering, door een andere wijze van grondgebruik en grondbewerking, door bosontwikkeling en de aanleg van grotere landschapselementen kan het water beter worden vastgehouden. De infiltratiecapaciteit van de bodem wordt daarmee vergroot. Tegelijkertijd geven we hiermee invulling aan de opgave voor de instandhouding en het versterken van de biodiversiteit en bosaanleg.

Op de hellingen en op de randen van de plateaus maken bosontwikkeling en grote landschapselementen het landschap meer besloten. Hierdoor worden de aanwezige verblijfsrecreatierreinen beter landschappelijk ingepast en houden we het water beter vast. Dit levert een effectieve bijdrage aan de grondwatervoorraad en het voorkomen van droogte. Deze bronmaatregelen hebben ook een positief effect op de verbetering van de bodem. Ze bevorderen de bodemvruchtbaarheid en de duurzaamheid van de landbouw.

Het landschappelijk raamwerk vormt ook de belevingsroute van de cultuurhistorie. De routestructuren in het raamwerk worden internationaal en strategisch ontsloten en versterkt voor met name het langzame verkeer.

### **Landbouw**

De landbouw is en blijft de belangrijkste beheerder van het landelijk gebied. De toekomstige landbouw richt zich meer op kleinschaligheid, klimaatadaptatie, precisielandbouw, korte afzetlijnen, het sluiten van kringlopen en herstel van de biodiversiteit. Er wordt ingezet op ketensamenwerking, met aandacht voor regionale en lokale productie en een circulaire distributieketen. Hierdoor versterken we de unieke streekidentiteit en het culinaire erfgoed van de streek. Agrariërs in de binnentuin leveren een belangrijke bijdrage aan het beheer van het landschap en andere maatschappelijke diensten zoals waterbeheer, natuur en het beheer van recreatie- routes. Het verbrede boerenbedrijf is gestimuleerd en ingericht als gemengd bedrijf. Bijvoorbeeld door hoogwaardige recreatie op het boerenerf met onder meer boerde- rjovernachtingen, beleving van de bewerking en verwerking van voedsel en workshops. De droogdalen en steile hellingen worden meer gebruikt voor extensieve, jaarrond begrazing door vee.

Zoals ook in het hoofdstuk Landbouw beschreven is op de plateaus grootschaliger kringlooplandbouw mogelijk. Door deze vorm van landbouw is de nutriëntenbelasting door met name nitraat van grond- en oppervlaktewater beperkt en voldoet de waterkwaliteit in onder andere de Natura 2000-gebieden, de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, de KRW-beken en het grondwater aan de normen.

### **Vrijtijdseconomie**

De vrijetijdseconomie in Zuid-Limburg groeit in kwaliteit. De vrijetijdseconomie wordt beter verbonden aan het bewaken en verhogen van de kwaliteit van het Zuid-Limburgse landschap. Duurzaamheid is hierbij belangrijk, daarom worden toerisme en recreatie met respect voor mens en omgeving ontwikkeld. Door de realisatie van het landschappelijke raamwerk inclusief het groene stedelijk uitloopgebied van de stad-landzones groeit het aanbod aan extensieve recreatiemogelijkheden in de randen van het middengebied sterk. We pakken de recreatieve overdruk in kwetsbare gebieden daarnaast aan door de (gemotoriseerde) mobiliteit in deze gebieden te beperken.

Voor de bezoeker straalt de binnentuin 'het goede leven' en de kleinschaligheid die daarbij hoort, uit.

Zuid-Limburg is één kwaliteitsvol toeristisch product voor de bewoners en bezoekers. Beleving van de Zuid-Limburgse Grote Verhalen, die veelal gekoppeld zijn aan het Zuid-Limburgse materieel en immaterieel erfgoed, zijn fysiek en digitaal zichtbaar en beleefbaar.

### **Wonen in kernen**

We richten ons bij de selectieve nieuwbouw van woningen op specifieke doelgroepen en segmenten met evidente behoeften waarin de bestaande woningvoorraad onvoldoende voorziet. In principe realiseren we geen nieuwe uitbreidingsgebieden, de focus is vooral gericht op transformatie binnen bestaand bebouwd gebied en vastgoed. Zoals aangegeven in het hoofdstuk Wonen, is het voorzien in een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving een belangrijke opgave. Het grote aandeel particulier bezit van woningen is een extra uitdaging bij het verduurzamen en omvormen van de woningvoorraad.

## **OPGAVEN DUURZAME MOBILITEIT**

### **Samenhangend stedelijk netwerk (daily urban system)**

Mede door de relatief korte afstanden in de regio en de schaalvergroting van voorzieningen ontwikkelt Zuid-Limburg zich steeds meer als één ruimtelijk en functioneel samenhangend stedelijk netwerk (daily urban system) met sterke relaties tussen het stedelijk en landelijk gebied. Een mobiliteitstransitie kan bijdragen aan diverse urgente maatschappelijke opgaven zoals gezondheid, leefbaarheid, veiligheid, verduurzaming en een inclusieve samenleving. Het gaat daarbij om een transitie van primair gemotoriseerd verkeer naar ketenmobiliteit, waarbij lopen, fietsen, openbaar vervoer en (elektrische) auto's een belangrijke rol spelen (zie 'Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg').

Gedragbeïnvloeding, het ontwikkelen van goede knooppunten en snelfietspaden en -routes zijn belangrijke succesfactoren bij deze mobiliteitstransitie. Mede door de af te leggen afstanden en de benodigde bereikbaarheid van economische clusters verschilt de transitie in de steden, de suburbane gebieden en het landelijk gebied. In de steden zijn voorzieningen, werk en stations vaak op loop- en fietsafstand. Hier ligt de nadruk op lopen, fietsen en deelauto's als vervanging van de privéauto. Smart mobility kan hierbij een rol spelen. Tussen de steden en de omringende (suburbane) gebieden (met afstanden tussen 7,5 en 15 km) is de e-fiets een uitstekend alternatief voor de auto. Een goed netwerk van snelfietspaden dat doordringt tot in het hart van de steden, is daarbij een voorwaarde. Voor de verbinding tussen de steden ligt de focus op het openbaar vervoer en de auto. De economische clusters buiten de centra, zoals de campussen, ontsluiten we beter met regionaal openbaar vervoer. Voor bedrijfsterreinen met veel werkgelegenheid, zoals Chemelot, VDL Nedcar en Aviation Valley zoeken we naar alternatieven voor de auto, met name voor het woon- werkverkeer. Te denken valt aan het stimuleren van carpoolen of pendelbussen.

In sommige delen van het landelijk gebied is de auto soms het enige alternatief. Daarnaast is er regionaal openbaar vervoer beschikbaar. Alternatieve knooppunten zoals P&R-faciliteiten bieden hier mogelijkheden. Zij kunnen daarnaast dienst doen als parkeerplaats voor recreanten, om zo in het landelijk gebied de verkeersoverlast van recreanten zoveel mogelijk te beperken. In recreatief-toeristische kernen zoals Valkenburg en Gulpen moet het hier aanwezige regionaal openbaar vervoer beter worden benut als alternatieve vervoersvorm voor de toeristen. Goed bereikbare transferia en meer wegen die afgesloten zijn voor gemotoriseerd verkeer zijn middelen die langzaam, recreatief verkeer stimuleren.

#### **Goederenvervoer en distributie**

In Zuid-Limburg spelen logistiek en distributie een belangrijke rol, voor het faciliteren van bestaande bedrijven (zie ook hieronder bij de opgaven voor de stedelijke en suburbane omgeving). [...]. Distributie in steden en het Heuvelland verloopt (zoveel mogelijk) met duurzame emissieloze voertuigen en via distributiehubs.

#### **Internationale verbindingen**

Voor de bereikbaarheid van Zuid- Limburg als 'schakelregio 'is het verbeteren van de IC verbindingen met Eindhoven/Randstad van het grootste belang. Voor het realiseren van de Euregionale ambities zijn de grensoverschrijdende OV verbindingen met centra en campussen van belang. Maar ook de internationale bereikbaarheid van de Euregio vergt aandacht. Daarbij spelen verbindingen naar HSL stations (Luik en Aken) een belangrijke rol. Zie ook het bovenregionale gedeelte en het hoofdstuk Mobiliteit van deze omgevingsvisie.

#### **OPGAVEN REGIONALE CENTRA EN GROTE WERKLOCATIES**

##### **Toeristische en recreatieve centra**

Valkenburg en Gulpen, de toeristische kernen in het Heuvelland, zijn levendige centra in het verder rustige Heuvelland. Een kwalitatieve doorontwikkeling is hier gewenst. Een goede regionale openbaar vervoer-ontsluiting is daarbij van blijvend belang om verdere verkeersaantrekking in het Heuvelland te voorkomen.

#### **Link**

[https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.POVILimburg-ON01/pt\\_NL.IMRO.9931.POVILimburg-ON01.xml#NL.IMRO.PT.s59498c50-674d-46f9-9fe1-c05a97c4eebd](https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.POVILimburg-ON01/pt_NL.IMRO.9931.POVILimburg-ON01.xml#NL.IMRO.PT.s59498c50-674d-46f9-9fe1-c05a97c4eebd)

## **2.2 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2014)**

<b>Beleidsniveau</b>	Provinciaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2014 (geconsolideerd in 2019)
<b>Doel van beleid</b>	Het POL geeft per onderwerp op hoofdlijnen aan welke rol de Provincie heeft en hoe we aan het onderwerp werken.
<b>Thema's (deel 1)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mobiliteit,</li> <li>• Groen, Natuur en Landschap,</li> </ul>



- Water,
- Economie (detailhandel & bedrijven),
- Wonen,
- Energie,
- Architectuur en erfgoed (cultuurhistorie)
- Ondergrond (bodem, archeologie)

<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Valkenburg (stedelijke centra): Historische kern en centrum van ontmoeting in het Heuvelland (nationaal landschap).
<b>Ambities</b>	<p>De ambitie voor Zuid-Limburg is om te komen tot één sterk samenhangend gebied, een stedelijk en landschappelijk netwerk met:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• krachtige economische campussen en clusters die een substantiële bijdrage leveren aan het bruto nationaal product;</li> <li>• aantrekkelijke stedelijke centra als motoren van en magneten voor de (kennis)economie;</li> <li>• een hoogwaardig en divers aanbod van woonmilieus voor inwoners en (kennis)werkers;</li> <li>• uitstekende verbindingen tussen voorzieningen, kennisclusters en woongebieden, binnen en buiten de regio; het versterken van het daily urban system en het vergroten van de dynamiek daarbinnen maakt een groter aantal banen bereikbaar op euregionale schaal, waardoor de arbeidsmarkt in Zuid-Limburg aantrekkelijker wordt;</li> <li>• een kwalitatief hoogwaardig en onderscheidend landschap, waar het goed wonen, werken en recreëren is.</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.GCSVOL2014-GC03/pt_NL.IMRO.9931.GCSVOL2014-GC03.xml#NL.IMRO.PT.s02308eb2-4212-45d2-b994-adf0dafba827">https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.GCSVOL2014-GC03/pt_NL.IMRO.9931.GCSVOL2014-GC03.xml#NL.IMRO.PT.s02308eb2-4212-45d2-b994-adf0dafba827</a>

## 2.3 Omgevingsverordening Limburg

<b>Beleidsniveau</b>	Provinciaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2014 (geconsolideerd in 2019)
<b>Doel van beleid</b>	<p>In de Omgevingsverordening Limburg 2014 heeft de Provincie regels vastgelegd op het gebied van milieu, wegen, water, grond, agrarische bedrijven, natuur, wonen en ruimte.</p> <p>De meeste hoofdstukken in de Omgevingsverordening bevatten regels die voor iedereen gelden. Alleen het hoofdstuk Ruimte is anders; het bevat alleen instructiebepalingen voor gemeentebesturen.</p>
<b>Thema's (deel 1)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Groen, Natuur en Landschap,</li> <li>• Water,</li> <li>• Economie (detailhandel &amp; bedrijven),</li> <li>• Wonen,</li> <li>• Architectuur en erfgoed (cultuurhistorie)</li> <li>• Ondergrond (bodem, archeologie)</li> </ul>
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	n.v.t.

<b>Ambities</b>	n.v.t.
<b>Link</b>	<a href="https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.GCVOOmgeving2014-GC08/pt_NL.IMRO.9931.GCVOOmgeving2014-GC08.xml">https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9931.GCVOOmgeving2014-GC08/pt_NL.IMRO.9931.GCVOOmgeving2014-GC08.xml</a>

## 2.4 Waterbeheerprogramma 2022 - 2027

<b>Beleidsniveau</b>	Waterschap Limburg
<b>Status</b>	Voorontwerp
<b>Actualiteit</b>	2022 – 2027
<b>Doel van beleid</b>	Elke zes jaar leggen waterschappen vast welke aanpak en welke maatregelen op hoofdlijnen nodig zijn om het watersysteem en de waterkeringen op orde te brengen en te houden. Met het voorliggende waterbeheerprogramma (WBP) geeft Waterschap Limburg richting aan het waterbeheer in de periode 2022-2027.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Water
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	n.v.t.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Klimaatverandering: toename droogte en wateroverlast</li> <li>• Energietransitie en circulariteit</li> <li>• Verlies van biodiversiteit</li> <li>• Stikstofcrisis</li> <li>• Digitale transformatie van de samenleving</li> <li>• Participatie in de geest van de omgevingswet</li> </ul>
<b>Ambities/ speerpunten</b>	<p>De speerpunten van het waterschap zijn:</p> <p>Klimaatadaptatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Samen klimaatadaptief inrichten van stad en land</li> <li>• Aanpakken grootste wateroverlastknelpunten</li> <li>• Risicogestuurd peilbeheer en onderhoud</li> <li>• Elke druppel vasthouden en pas afvoeren als het moet</li> </ul> <p>Schoon Limburgs water</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gebiedsgerichte aanpak waterkwaliteit</li> <li>• Beekherstel voortvarend doorzetten</li> <li>• Pilots integrale beekdalontwikkeling</li> <li>• Aandacht voor biodiversiteitsherstel in al onze werkzaamheden</li> </ul> <p>Zuiveren en waterketen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rwzi's dragen bij aan KRW-doelbereik</li> <li>• Onderzoek verwijderen medicijnresten</li> <li>• Grip op influent</li> <li>• Energieneutraal en circulair waterschap</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="https://www.waterschaplimburg.nl/overons/beleid/waterbeheerprogramma/">https://www.waterschaplimburg.nl/overons/beleid/waterbeheerprogramma/</a>

## 3 REGIONAAL BELEID

### 3.1 PVA NOVI gebied Zuid-Limburg

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Link</b>	

### 3.2 Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2016
<b>Doel van beleid</b>	De Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is een gezamenlijke ruimtelijke visie op de woningmarkt in Zuid-Limburg. De beleidsambitie van deze structuurvisie is het streven naar een excellent woon- en vestigingsklimaat in Zuid-Limburg
<b>Thema's (deel 1)</b>	Wonen (met koppelingen naar duurzaamheidsvraagstukken en sociale vraagstukken)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Nieuwe voorzieningen concentreren in kernen
<b>Ambities</b>	<p>De algemene ambitie is om – rekening houdend met de kwantitatieve transformatieopgave – in te zetten op kwalitatief hoogwaardige woonmilieus met een passend voorzieningenniveau.</p> <p>Specifieke uitgangspunten voor Valkenburg:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verdunnen &amp; vernieuwen</li> <li>• Huurvoorraad versterken (sociaal &amp; middelduur) (voor Heuvelland). Hiervoor is zeer recent ook een subsidieregeling in werking getreden.</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVWonenZL2016-VA01/d_NL.IMRO.0994.SVWonenZL2016-VA01.pdf">https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVWonenZL2016-VA01/d_NL.IMRO.0994.SVWonenZL2016-VA01.pdf</a>
<b>Opmerkingen</b>	<p>Er heeft een evaluatie van de SVWZL plaatsgevonden door Stec Groep (juli 2020). Hieruit blijkt dat de regio Maastricht Heuvelland op enkele beleidsafspraken niet goed scoort:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het schrappen van onbenutte bouwmogelijkheden</li> <li>• (actualisering) transformatie-opgave en leegstand in beeld</li> <li>• compensatie om toevoeging goede plannen mogelijk te maken</li> </ul>

- verdunnen in suburbane woonmilieus
- zorgen voor voldoende zorggeschikte woningen

Daarnaast is de bevolkingsontwikkeling minder negatief dan verwacht, wat vooral verklaard kan worden door migratie.

De evaluatie zal er waarschijnlijk voor zorgen dat de SVWZL aan het einde van het jaar wordt aangepast en in de verschillende raden wordt behandeld. De vraag is hoe deze aanpassing in het visietraject landt.

### 3.3 Structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2017
<b>Doel van beleid</b>	De Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) is een gezamenlijke ruimtelijk-economische visie en handelingskader voor de winkel-, kantoren en bedrijventerreinenmarkt in Zuid-Limburg in de drie sub regio's Maastricht-Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en Parkstad Limburg.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie (winkelmarkt, kantorenmarkt en bedrijventerreinenmarkt)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Winkelbeleid: centrumkern wordt aangemerkt als toeristisch centrum landelijk gebied: c.a. 40-100 winkels met omvang 10.000 – 20.000 m2 wvo. Overige kernen en buitengebied: afbouwen
<b>Ambities</b>	De opgave is op hoofdlijn vijfledig: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Behoud van de leefbaarheid en versterking van de hoofdstructuur in de segmenten winkels en kantoren.</li> <li>• Het verdunnen van de bestaande vastgoedvoorraad in de segmenten winkels, kantoren en bedrijventerreinen, daar waar sprake is van een overschot.</li> <li>• Het stap-voor-stap terugdringen van ongewenste planvoorraad buiten de hoofdstructuur in winkels en kantoren tot er op subregioniveau sprake is van frictieleegstand.</li> <li>• Het faciliteren van kwalitatieve toevoegingen die passen binnen de uitgangspunten van de structuurvisie.</li> <li>• Het door middel van herbestemming bijdragen aan verbetering van het gebruik en de functionaliteit van de bestaande locatie (kavel, pand, gebied). Overigens kan het gaan om bebouwde of onbebouwde bestemmingen.</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVREZL2017-VA01/d_NL.IMRO.0994.SVREZL2017-VA01.pdf">https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVREZL2017-VA01/d_NL.IMRO.0994.SVREZL2017-VA01.pdf</a>

### 3.4 Intergemeentelijke structuurvisie gemeente Vaals, Gulpen-Wittem en Valkenburg

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2012
<b>Doel van beleid</b>	<p>De structuurvisie geeft voor een termijn van 15 jaar het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen, met inbegrip van de hoofdlijnen voor de ruimtelijke consequenties van sectoraal beleid aan, voor zowel het buitengebied als de kernen . De structuurvisie vormt daarmee tevens de basis voor gebiedsontwikkeling(en);</p> <p>De Structuurvisie bevat de hoofdlijnen van het sectorale beleid (ten aanzien van ruimtelijke aspecten). De structuurvisie geeft voor de korte tot middellange termijn (vier tot acht jaren) voor onderstaande beleidssectoren de hoofdlijnen voor het te voeren sectorale beleid aan, met waar nodig en/of relevant de voorgestane differentiatie naar de verschillende kernen of gebiedsdelen.</p>
<b>Thema's (deel 1)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mobiliteit (ontsluiting, verkeer en vervoer en parkeerbeleid)</li> <li>• Groen, natuur en landschap (natuur- en landschapsontwikkeling)</li> <li>• Water</li> <li>• Economie (bedrijvigheid en werkgelegenheid)</li> <li>• Sociaal (voorzieningen)</li> <li>• Wonen</li> <li>• Architectuur en erfgoed (cultuurhistorie)</li> <li>• Lucht, geluid, geur en externe veiligheid (stilte, rust en donkerte)</li> <li>• Toerisme &amp; recreatie</li> <li>• Milieu</li> </ul>
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. het hogere/regionale voorzieningenniveau voor de hoofdkernen Gulpen, Vaals en Valkenburg;</li> <li>2. het primaire voorzieningenniveau voor de dorpskernen</li> </ol>
<b>Ambities</b>	<p>Ambities (streefbeelden) uiteengezet voor buitengebied en kernen, inclusief specifieke uitwerkingen per gemeente.</p> <p><u>Voor buitengebied</u>: landschap, landbouw, recreatie en toerisme, infrastructuur en verkeer, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit, wonen, werkgelegenheid en bedrijvigheid, welzijn en voorzieningen, en leidingen.</p> <p><u>Specifiek voor Valkenburg</u>: cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit, natuur en landschap, landbouw, toerisme en recreatie, infrastructuur en verkeer, wonen en werkgelegenheid/voorzieningen.</p> <p><u>Voor kernen</u>: cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit, infrastructuur en verkeer, recreatie en toerisme, wonen, bedrijvigheid en werkgelegenheid, voorzieningen.</p>
<b>Opmerking</b>	De intergemeentelijke structuurvisie wordt voor het deel Valkenburg a/d Geul vervangen door de Omgevingsvisie.
<b>Link</b>	<a href="https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVVALKENBURGLB2012-VA01/">https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0994.SVVALKENBURGLB2012-VA01/</a>
<b>Opmerkingen</b>	in de intergemeentelijke structuurvisie is in H4 het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu (GKM) opgenomen. De wethouder heeft aan de gemeenteraad toegezegd dat dit beleid in het kader van het opstellen van de Omgevingsvisie wordt geëvalueerd. Dit zal in een vroeg

stadium in het proces met de raad moeten worden meegenomen zodat dit kan worden opgenomen in de uitgangspunten-/ bouwstenennotitie.

### 3.5 Integrale gebiedsvisie Buitengoed Geul en Maas

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Concept
<b>Actualiteit</b>	2014
<b>Doel van beleid</b>	In Buitengoed Geul & Maas wordt samen met bewoners, gebruikers, ondernemers en overheid gewerkt aan behoud, beheer en (her) ontwikkeling (inclusief zoeken naar nieuwe economische dragers) van het cultuurhistorisch erfgoed. Daarnaast wordt de komende tien jaar gewerkt aan het op duurzame wijze zichtbaar, toegankelijk, aantrekkelijk en beleefbaar maken van het cultuurhistorisch erfgoed, de waarden van landschap/natuur en het watersysteem van Buitengoed Geul & Maas
<b>Thema's (deel 1)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mobiliteit (ontsluiting en toegankelijkheid)</li> <li>• Groen, natuur en landschap (landschappelijk en ecologisch raamwerk)</li> <li>• Water (watersysteem)</li> <li>• Economie (economie en functies)</li> <li>• Cultuur (collectieve geheugen)</li> <li>• Architectuur en erfgoed (boedel van erfgoed)</li> </ul>
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Voor die delen waar het plan Buitengoed Geul en Maas betrekking op heeft.
<b>Ambities</b>	<p>Ambities opgedeeld per thema en deelgebied (i.d.g. geuldal).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Watersysteem</u>: Creëren van een balans tussen cultuurhistorie en ecologie door de hoofdtak van de Geul vrij te laten meanderen en voor vis vrij optrekbaar te maken enerzijds en de molentakken in stand te houden als onderdeel van het ensemble met de watermolens waarbij het menselijk ingrijpen in het watersysteem zichtbaar blijft anderzijds, terwijl tegelijkertijd de relatie tussen de Geul en de brongebieden in de bovenloop van de zijbeekjes hersteld wordt in aansluiting op het afkoppelen van hemelwater in de kernen;</li> <li>• <u>Landschappelijk en ecologisch raamwerk</u>: Versterken landschappelijk raamwerk door maximaal in te zetten op realisatie van het Natuurnetwerk Nederland in de vorm van de goudgroene en zilvergroeene natuurzone op de dalwanden en de dalbodem, terwijl het karakteristieke bebouwingslint tussen Valkenburg aan de Geul en Bunde als herkenbare historisch lijn in het landschap hersteld wordt in aansluiting op de versterking van de bronsgroene landschapszone. Bijzondere aandacht verdient de ontsnippering van de infra-knoop bij Meerssen voor migratie van groot en klein wild en de versterking van de landschappelijke inbedding van Valkenburg aan de Geul aan de zijde van het Geulpark en aan de zijde van het Leeuwterrein;</li> <li>• <u>Boedel van erfgoed</u>: Herinrichten bebouwingslint Bunde – Valkenburg aan de Geul als historische ontwikkelas en verbindend element binnen Buitengoed Geul &amp; Maas, in samenhang met het herstel van historische structuurlijnen, de tuinen van kasteel Oost, de kruitmolen op het Leeuwterrein en het versterken van de relatie tussen de kastelen van Oud Valkenburg en Valkenburg aan de Geul zelf.</li> <li>• <u>Economie en functies</u>: Inzetten op groene weldadigheid, in de kernen Meerssen en Valkenburg aan de Geul aangevuld met levendigheid en verbreding. In Valkenburg aan de Geul ligt de nadruk op 'city of wellness'</li> </ul>

met een gerevitaliseerd centrum en vestingwerken, waarbij tevens de relatie met het Geuldal is verbeterd. In Houthem - Sint Gerlach liggen mogelijkheden voor herbestemming met zorgfuncties, terwijl in Meerssen het gereed komen van knooppunt Kruisdonk kansen biedt voor investeringen in recreatie;

- Ontsluiting en toegankelijkheid: Vormgeven aan duidelijke schakels tussen kernen en Buitengoed Geul & Maas. Aanleg duidelijke en goed bewegwijzerde multimodale startpunten bij stations. Daarnaast wordt het routenetwerk gecompleteerd en wordt de verbinding tussen kernen en buitengebied verbeterd en aantrekkelijker gemaakt zodat het eenvoudiger wordt ommetjes te maken. Dit speelt met name bij Valkenburg aan de Geul en de infra-knoop bij Meerssen. Met name op deze laatste locatie is een duidelijk vormgegeven fiets-/ wandelroute in oost-westrichting onder of over de grootschalige infrastructuur van snelwegen en spoorlijnen gewenst;

Daarnaast nog drie prioritaire projecten die op dit gebied van toepassing zijn:

1. Huisstijl Buitengoed Geul & Maas.  
Doel: Het omvormen van Buitengoed Geul & Maas Maastricht –Meerssen – Valkenburg aan de Geul als een uniek en samenhangend geheel.
2. Verbindingsas Buitengoed Geul & Maas.  
Doel: Het creëren van een centrale, sterke, herkenbare, functionele en recreatieve verbindingsas die een groot aantal bijzondere objecten in de drie gemeentes van Buitengoed Geul & Maas met elkaar verbindt en van waaruit de pracht van Buitengoed Geul & Maas optimaal te beleven is. De aanleiding wordt gevormd door de historische routes en bebouwingslinten Bunde - Meerssen – Valkenburg aan de Geul en Maastricht - Meerssen – Valkenburg aan de Geul die nog steeds aanwezig zijn in het gebied en die een belangrijke verkeerskundige functie hebben.
3. Realisatie schakels Buitengoed Geul & Maas.  
Doel: Het creëren van schakels in Buitengoed Geul & Maas, waar de bezoeker optimaal kan genieten van hetgeen Buitengoed Geul & Maas te bieden heeft. Deze gebieden hebben enerzijds de kwaliteit van het buitengebied en anderzijds de functionele kwaliteiten van stad en dorp. Deze drie schakels krijgen daarbij de functie van Trefpunten binnen Buitengoed Geul & Maas. Vanuit deze trefpunten kunnen omwonenden en toeristen Buitengoed Geul & Maas bezoeken.

---

**Link**

### 3.6 Strategisch actieplan Middengebied Zuid-Limburg

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Onbekend
<b>Actualiteit</b>	2019
<b>Doel van beleid</b>	Het Strategisch Actieplan Middengebied Zuid-Limburg gaat in op de beleidsuitdagingen voor gemeenten in het groene hart van de regio. Van het waarderen van 'landschapskapitaal' tot het vinden van nieuwe, 'kleine' verdienmodellen: het Zuid-Limburgse landschap zet aan tot het ontwikkelen van nieuwe economische structuren en samenwerkingen. Binnen het Middengebied zelf, maar (vooral) ook in relatie tot de omliggende, verstedelijkte gebieden én de grensregio met België en Duitsland.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Groen, natuur en landschap, toerisme en recreatie

**Gebiedsgericht (deel 2)** n.v.t.

**Trends en ontwikkelingen**

In het actieplan zijn een aantal (beleids)uitdagingen geformuleerd:

- Hoe te weerstaan aan de **continue verleiding** om te willen groeien?
- Hoe het landschap als het erkende meest waardevolle kapitaal niet zozeer als groei maar als **kwalitatieve vestigingsfactor** best benutten?
- De kleinschaligheid en lage bevolkingsdichtheid met naast enkele grotere gemeenten vooral dorpen en gehuchten, stelt grote uitdagingen aan de **levensvatbaarheid en vitaliteit** van de Zuid-Limburgse Middengebied gemeenten. Samenwerking is dijkwijs een noorzaak wat betreft voorzieningen en sociaal beleid.
- Hoe omgaan met de **nood aan ruimte** in een omgeving die doordrongen is met een geest van krimp?
- Hoe de **klimaatadaptatie, energie- en watertransitie** aanpakken?
- De ontwikkeling van een **natuur inclusieve landbouw** met het oog op kortere ketens en het lokaal verhandelen van streekproducten
- De zoektocht naar nieuwe, kleinschalige verdienmodellen. Creëren vanuit "**grootse kleinschaligheid**".
- De ontwikkeling van **zorg inclusieve woon- en verblijfsfuncties** die kleinschaliger in omvang zijn dan in de stad en volop de rust en "scenery" van het Middengebied benutten.
- De verdere transformatie van toerisme en recreatie in het Middengebied in een gezamenlijk **GREEN** richting (**G**enuine and authentic, **R**espectful and responsible, **E**conomically sustainable, **E**vironmentally sustainable, **N**ature and scenery friendly).
- De uitwerking van landelijke **circulaire economie principes** waarbij gebruik gemaakt wordt van experimenteren met lokale "bottom-up" energietransities.
- Het vormgeven van **sociale integratie** middels lokale burgerplatforms.

**Ambities**

1. Het Middengebied ontwikkelen als experimenteerregio op het gebied van energietransitie en duurzaamheid
2. Het activeren van de "groene long" functie van het Middengebied: een gezondheidsoase van hoge lucht-kwaliteit in Zuid-Limburg;
3. Het positioneren van het Middengebied als centrum van integrale kwaliteitslandbouw met focus op productie voor lokale afzet, korte ketens en agrariërs als landschap beheerders
4. Het Middengebied als "creative highland" voor vernieuwend, kleinschalig ondernemerschap
5. Het benutten van de sterke sociale samenhang en saamhorigheid als aantrekkingsfactor voor zowel jong als oud
6. De ontwikkeling van Zuid-Limburg tot een "green destination", het duurzaam maken van de hele toeristische sector

**Link** <https://www.eszl.nl/publicaties/>

### 3.7 Landschapsvisie Zuid-Limburg - Nationaal Landschap Zuid-Limburg

**Beleidsniveau** Regionaal

**Status** Onbekend

**Actualiteit** 2007

**Doel van beleid** Het ontwerpen van het toekomstige landschap van Zuid-Limburg met cultuurhistorie als richtinggevende inspiratiebron bij de ruimtelijke ontwikkeling



van de functies, die dit gebied moet vervullen. Daarbij bepaalt het project de ontwikkelingsmogelijkheden van het landschap van Zuid-Limburg als basis voor een gebiedsdekkend investeringsprogramma ter verbetering van het landschap,

<b>Thema's (deel 1)</b>	Groen, natuur en landschap (met raakvlakken naar mobiliteit, erfgoed, ondergrond, water, toerisme en recreatie)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	In de visie worden verschillende landschapskaarten getoond, waaronder het gebiedsdekkend ontwerp voor het landschappelijk raamwerk. Daarnaast worden enkele deelgebieden van Valkenburg (o.a. Schin op Geul, Wijlre en Gulpen) als voorbeeld uitwerkingen besproken.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Burgerparticipatie: inwoners komen vaker met ideeën</li> <li>• Drukke op paden met wandelaars en fietsers: zorgt af en toe voor spanningen</li> <li>• Grenzen tussen mensen en natuur vervagen: mensen willen de natuur in, waardoor de kans van aanvaringen tussen mensen en dieren groter wordt (met wilde zwijnen bijvoorbeeld). Belangrijk hierbij is het beheer, maar ook de bewustwording van de mens.</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Natuurlijke en cultuurhistorische structuur versterken</li> <li>• Kenmerkende verschillen tussen plateaus en dalen vergroten door vernatting van dalbodems, beplanting van de dalassen, uitbreiding van de natuurlijke begroeiing op de steile hellingen en aanleg dorpsrandbepantingen.</li> <li>• Uitbreiding van de stedelijke bebouwing zoveel mogelijk koppelen aan de bestaande stedelijke concentraties en de hoofdinfrastructuur</li> <li>• Waar het rurale karakter van het landschap nog relatief ongestoord is en de dorpen en gehuchten niet door recente groei zijn beïnvloed, nieuwbouw tot het uiterste beperken</li> <li>• Met het oog op behoud van de openheid en beperking van het visuele effect op de omgeving, bebouwing van de hoogste delen van de plateaus vermijden</li> <li>• De relatief laag gelegen terrassen en de flauw lossellingen onder in de dalwanden komen als eerste in aanmerking als zoekgebied voor verdere verstedelijking</li> <li>• Recreatie: grootschalige attracties passen het best in de verstedelijkte gebieden</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="https://www.yumpu.com/nl/document/view/21348661/landschapsvisie-zuid-limburg-nationaal-landschap-zuid-limburg">https://www.yumpu.com/nl/document/view/21348661/landschapsvisie-zuid-limburg-nationaal-landschap-zuid-limburg</a>

### 3.8 Waterplan Maas en Mergelland 2018 - 2022

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Definitief
<b>Actualiteit</b>	2018 - 2022
<b>Doel van beleid</b>	<p>Wij willen tegen redelijke kosten een goede waterketen bieden aan de inwoners van het Maas en Mergelland. Dit doel werken we uit in dit Waterplan Maas en Mergelland en de zes Gemeentelijke Rioleringsplannen.</p> <p>Het plan gaat over de (afval)waterketen, het geheel van voorzieningen voor inzameling, transport en zuivering van afvalwater. Ook de raakvlakken met drinkwater en oppervlaktewater zijn meegenomen, daarmee wordt het een Waterplan.</p>
<b>Thema's (deel 1)</b>	Water

Milieu  
Ondergrond

<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Klimaatverandering</u>: het gaat vaker regenen, harder regenen, het wordt warmer en het wordt langer droog.</li> <li>• <u>Duurzaamheid</u>: technologische ontwikkelingen en een betere afstemming maken het mogelijk om de waterketen duurzamer te maken. Door minder energie te gebruiken, meer energie uit afvalwater op te wekken, grondstoffen uit afvalwater te winnen en afvalwater (beter) te hergebruiken wordt de leefomgeving verduurzaamd.</li> <li>• <u>Meten-data-rekenen</u>: er komen steeds meer mogelijkheden om het werkelijk functioneren van de waterketen te monitoren en het beheer daarop af te stemmen. Maar hoe houden we grip op die berg data en zorgen er voor dat we de juiste data gebruiken?</li> <li>• <u>Participatiesamenleving</u>: de samenleving bestaat uit wisselende verbanden van ambtenaren, bedrijven en bewoners. Experts en niet-experts werken steeds vaker samen aan het oplossen van problemen. Voor alle betrokkenen moet duidelijk worden gemaakt wie zich op welk moment kan inzetten.</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<p>Er zijn ambities geformuleerd op 4 thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>klimaatadaptatie</u>: hoe gaan we om met het veranderende klimaat;</li> <li>• <u>duurzaamheid</u>: hoe zorgen we ervoor dat we goed zijn voor het milieu;</li> <li>• <u>goede leefomgeving</u>: hoe integreren we water in de leefomgeving;</li> <li>• <u>samenwerking</u>: hoe werken we (nog beter) samen als waterketen.</li> </ul>

### 3.9 Regionale Energie Strategie

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	In de maak (definitieve RES 1.0 wordt verwacht in 1 <sup>e</sup> helft 2021)
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	Dit is een participatie- en communicatietraject met raad en samenleving. De concept-RES gaat uit van scenario's en bandbreedtes, de RES 1.0 zal hier een uiteindelijke keuze in maken.
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	

### 3.10 Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Wordt op 5 oktober vastgesteld

<b>Actualiteit</b>	2020 - 2023
<b>Doel van beleid</b>	<p>Dit IVP beschrijft de koers van de Heuvelland-gemeenten (Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul) op het beleidsterrein veiligheid in de periode 2020-2023. Het motto van dit beleid luidt: 'De krachten gebundeld voor een veilig en leefbaar Heuvelland'.</p> <p>Het IPV vormt het strategische kader, met doelstellingen, uitgangspunten en hoofdlijnen van aanpak. In het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid Heuvelland 2020-2023 is die inzet concreet uitgewerkt.</p>
<b>Thema's (deel 1)</b>	Sociaal (veiligheid: jeugd, bedrijvigheid, woonomgeving, integriteit) Mobiliteit (fysieke veiligheid - verkeersveiligheid)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	n.v.t.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<p>Veiligheidsveld 1: veilige woon- en leefomgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De criminaliteitscijfers voor dit veld zijn in hoofdlijn positief. Het totaal aantal aangiften van woningcriminaliteit is behoorlijk afgenomen in de periode 2015-2018. Hetzelfde patroon zien we bij voertuigcriminaliteit (zoals auto- en fietsendiefstal), met een substantiële afname in 2015-2018 en – op basis van de voorlopige cijfers – een beperkte stijging in 2019. 'Diefstal uit/vanaf auto' wijkt af van dit patroon: het aantal aangiften van dit delict wisselt sterk per jaar.</li> <li>• Het aantal geweldsincidenten, zoals mishandeling en bedreiging, blijft sinds 2015 vrij stabiel en ligt verhoudingsgewijs laag. In Valkenburg aan de Geul doen zich de meeste incidenten voor. Dit 'uitgaansgeweld' is te relateren aan het grote aantal bezoekers en de vele horeca in Valkenburg</li> <li>• Het aantal incidenten van overlast van personen met verward gedrag (de zogenoemde 'E35-meldingen') is na 2015 sterk toegenomen maar lijkt zich sinds 2017 te stabiliseren.</li> </ul> <p>Veiligheidsveld 2: bedrijvigheid en veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het aantal aangiften van bedrijfscriminaliteit (onder meer bedrijfsinbraak en winkeldiefstal) is afgenomen in 2015-2018</li> <li>• In het Heuvelland vindt jaarlijks een groot aantal evenementen plaats, zowel in de kernen als in het buitengebied (denk aan fietsevenementen). Dit kan leiden tot overlast en onveiligheid, in het bijzonder verkeersoverlast en geluidsoverlast</li> <li>• Valkenburg aan de Geul kent een sterke concentratie van horeca. Op allerlei manieren wordt ingezet op de beheersing van veiligheid en overlast rond het uitgaan. Het aantal overlastmeldingen bij de politie is, ook hier, gering.</li> </ul> <p>Veiligheidsveld 3: jeugd en veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het totaal aantal meldingen van jeugdoverlast is toegenomen sinds 2015</li> <li>• Risico's rond alcohol- en drugsgebruik hebben onze blijvende aandacht</li> </ul> <p>Veiligheidsveld 4: fysieke veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dit omvat onder meer verkeersveiligheid, brandveiligheid, en rampenbestrijding en crisisbeheersing. Op dit vlak zijn geen uitgesproken aandachtspunten uit het onderzoek naar voren gekomen. Update mei 2020: vanaf maart 2020 zijn we ook in Nederland geconfronteerd met de Coronacrisis. Sindsdien voert fysieke veiligheid veruit de boventoon.</li> </ul> <p>Veiligheidsveld 5: integriteit en veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ondernemende criminaliteit is georganiseerde criminaliteit (zoals druggereleerde criminaliteit) die verweven is met legale structuren of daar gebruik van maakt. Er zijn voldoende aanwijzingen dat óók het Heuvelland ermee te maken heeft en dat een integrale en intensieve aanpak nodig is.</li> </ul>

Samenwerken op het snijvlak van zorg & veiligheid Ambitie 2023: Het In stand houden van een infrastructuur van samenwerkende professionals en passende voorzieningen om ervoor te zorgen dat de veiligheid van en rond personen en gezinnen in alle gevallen op peil is of dat zo snel mogelijk weer wordt. Deze infrastructuur sluit aan op de mogelijkheden van de samenleving zelf en maakt hier zo goed mogelijk gebruik van.

Veilig toerisme, recreatie en evenementen Ambitie 2023: Een duurzaam beheersbare veiligheid rond evenementen en toerisme, door samenwerking met - en op initiatief van – ondernemers, gebruikmakend van procedures, veiligheidschecks en instrumenten. Bij besluiten over evenementen en toerisme staat veiligheid op het eerste plan.

Ondermijnende criminaliteit een halt toeroepen Ambitie 2023: Verder verkleinen van de speelruimte van ondermijnende criminaliteit, door consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, samen met partners. De gemeenten zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid. Publieke en private partijen werpen samen een dam op tegen de criminele industrie.

Veilige en leefbare kernen Ambitie 2023 Samen met inwoners van het Heuvelland overlast- en leefbaarheidsvraagstukken aanpakken en waar mogelijk voorkómen, en zo bijdragen aan de veerkracht en vitaliteit van onze kernen.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen burenruzie/woonoverlast Heuvelland	politie	220 [gem. '16-'18]	≤ 200

Jeugd en veiligheid Ambitie 2023 Zodanig investeren in vraagstukken rond jeugd dat ongewenst, problematisch gedrag duurzaam vermindert en de focus (nog) meer komt te liggen op talent en participatie.

**Ambities**

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen overlast jeugd Heuvelland	politie	233 [gem. '16-'18]	≤ 200

Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit Ambitie 2023 Door slimme inzet van preventieve en repressieve middelen, samen met burgers en veiligheidspartners, woninginbraak en andere vormen van vermogenscriminaliteit zoveel mogelijk voorkomen en op lange termijn op een aanvaardbaar niveau houden.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
woningcriminaliteit Heuvelland	politie	383 [gem. '16-'18]	≤ 300
diefstallen van/uit/vanaf motorvoertuigen Heuvelland	politie	489 [gem. '16-'18]	≤ 400
brom-, snor-, fietsdiefstallen Heuvelland	politie	284 [gem. '16-'18]	≤ 225

Drugsoverlast Ambitie 2023 Invulling geven aan een integrale aanpak, waarmee we zowel oorzakelijke factoren van drugsoverlast wegnemen als concrete uitingen daarvan kunnen aanpakken en terugdringen.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
meldingen drugs-/drankoverlast Heuvelland	politie	209 [gem. '16-'18]	≤ 175

Veiligheid rondom het uitgaan Ambitie 2023 Een duurzaam beheersbare veiligheid rond het uitgaan, door samenwerking met - en op initiatief van – ondernemers, gebruikmakend van een combinatie van procedures en veiligheidsinstrumenten. Bij het uitgaan in Valkenburg aan de Geul blijft veiligheid blijft op het eerste plan staan.

indicator	bron	uitgangswaarde	doelstelling 2023
% inwoners dat zich vaak/soms onveilig voelt in het uitgaansgebied	enquête gemeente	27% [2016]	≤ 20%

### 3.11 Visie vrijetijdseconomie: Bestemming Zuid-Limburg 2030

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2019 - 2030
<b>Doel van beleid</b>	In de Visie Vrijetijdseconomie 2030 bepalen we als regio gezamenlijk welke ambitie we nastreven voor de Zuid-Limburgse vrijetijdseconomie in 2030 en wat we gaan doen om dat waar te maken. Onderdeel hiervan is het maken van afspraken over het behouden en waar nodig verbeteren van de kwaliteit van verblijfsaccommodaties zoals bungalowparken, campings en hotels. Dit hebben we separaat uitgewerkt in de notitie 'Strategie kwaliteitsvol verblijf Zuid-Limburg'.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie, toerisme en recreatie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	n.v.t.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Beleving &amp; betekenis: het moet je raken: Voor de toeristische sector komt de focus daardoor, naast gebruikswaarden, meer te liggen op intrinsieke-, identiteits-, en belevingswaarden</li> <li>• Traditionele doelgroepen verdwijnen: Doelgroepen zijn daardoor niet meer te vangen in termen als 'jongeren', 'ouderen' of 'gezinnen'. Er is een veelheid aan niches ontstaan. Iedereen is op zoek naar 'kwaliteit', maar wat daar onder wordt verstaan is voor iedereen anders.</li> <li>• Fietsrecreatie populairder: Actieve buitenrecreatie (wandelen, fietsen, sporten) is populairder geworden</li> <li>• Inwoners genieten ook van Zuid-Limburg</li> <li>• Marktfalen in recreatievastgoed: overaanbod doordat er door vastgoedontwikkelaars meer wordt gebouwd dan dat er vraag naar is</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<p>In 2030 is Zuid-Limburg een toekomstbestendige bestemming, waarin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• toerisme blijft bijdragen aan duurzame economischestructuurversterking van de regio;</li> <li>• kwalitatieve groei boven kwantitatieve groei gaat;</li> <li>• landschappelijke en stedelijke kwaliteiten elkaar versterken;</li> <li>• de vrijetijdseconomie helpt om natuur en landschap te ontwikkelen;</li> <li>• inwoners en gasten heel Zuid-Limburg kunnen beleven.</li> </ul> <p>We willen dat onze gasten en bewoners geraakt worden door de bijzondere verhalen van Zuid-Limburg, zich daarmee verbonden voelen en Zuid-Limburg écht beleven</p> <p>Ambitie voor dagrecreatie en evenementen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meerdere kenmerkende Zuid-Limburgse verhalen zijn in samenhang ontwikkeld en voor de gast vraaggericht, herkenbaar en beleefbaar.</li> <li>• Erfgoedlocaties zijn vaker en meer toegankelijk en sluiten aan bij de Zuid-Limburgse verhalen en thema's.</li> <li>• Op goed bereikbare plaatsen ontwikkelen zich vernieuwende dagattracties en evenementen die de toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten van Zuid-Limburg zoveel mogelijk versterken en zo min mogelijk negatieve neveneffecten hebben.</li> <li>• Bewoners ervaren een goede balans tussen positieve en negatieve effecten van recreatie en toerisme.</li> </ul>

Ambitie voor verblijfsrecreatie

- Vraag en aanbod van verblijfsaccommodaties en hotels is in heel Zuid-Limburg in balans. Dit is nader uitgewerkt in de Strategie kwaliteitsvol verblijf Zuid-Limburg (afzonderlijke notitie).
- Ook is er een betere aansluiting op de markt en worden nieuwe doelgroepen aangetrokken: leefstijlen aan de boven- en linkerkant van het BSR-model. Dit zijn gasten die luxe zoeken, een bijzondere eigenzinnige overnachting of juist mogelijkheden voor plezier voor iedereen.
- Kwaliteit gaat voor kwantiteit: verblijfsaccommodaties en hotels sluiten aan bij de toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten van Zuid-Limburg en versterken de beleving hiervan (bijvoorbeeld doordat ze zijn gehuisvest in karakteristieke bebouwing).

Ambitie voor landschap, natuur en ruimtelijke kwaliteit

- Het nationaal landschap is in 2030 de basis voor een serie nieuwe toeristisch-recreatieve producten en toegevoegde waarde die de kwaliteiten van het landschap behoudt en versterkt.
- De toeristisch-recreatieve sector is in 2030 nauw verbonden met het nationaal landschap en levert ook een bijdrage aan ontwikkeling en behoud ervan.
- De druk op het landschap en de natuur is behapbaar doordat gasten en recreanten vaker andere delen van Zuid-Limburg bezoeken.

Ambitie mobiliteit & bereikbaarheid als voorwaarde

- In 2030 zijn de toeristisch-recreatieve vervoersmogelijkheden zoveel mogelijk emissieloos.
- De bereikbaarheid van Zuid-Limburg van buitenaf, over de weg en spoor, is in 2030 goed en de regio staat ook zo bekend bij bezoekers uit binnen- en buitenland.
- De interne bereikbaarheid is verbeterd en de extra bezoekers leiden niet tot vervoersproblemen, onder andere doordat de belangrijkste voorzieningen en bezienswaardigheden ook per OV zijn te bezoeken.
- De wandel- en fietsnetwerken zijn verbeterd en uitgebreid, bijvoorbeeld in de stad-landzones en grensoverschrijdend.

### 3.12 Visie grondstofstromen

<b>Beleidsniveau</b>	Regionaal
<b>Status</b>	Wordt in 2021 mee gestart
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	Beschrijft hoe Valkenburg ad Geul, Meerssen en Maastricht de doelstelling om van 25 kg restafval per inwoner in 2025 naar 0 kg te gaan.
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Link</b>	

## 4 GEMEENTELIJK BELEID

### 4.1 Mobiliteit

#### 4.1.1 Beleidsplan Verkeersveiligheid Valkenburg a/d Geul

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2012
<b>Doel van beleid</b>	In het Beleidsplan Verkeersveiligheid wordt het verkeersveiligheidsbeleid voor de komende jaren vastgelegd. Het Beleidsplan Verkeersveiligheid zal enerzijds fungeren als een toetsingskader voor toekomstige plannen, anderzijds zal het mogelijk een uitvoeringsprogramma bevatten met concrete maatregelen voor de komende jaren.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Mobiliteit
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Per kern wordt benoemd waar onveilige situaties zijn. Ook worden er concrete locaties benoemd waar aanpassingen kunnen plaatsvinden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Duurzaam Veilig:</b> De essentie van Duurzaam Veilig is dat verkeersonveiligheid wordt voorkomen in plaats van dat deze achteraf bestreden wordt. Binnen Duurzaam Veilig staat de mens als maat der dingen centraal. Vijf basisprincipes staan bij het voeren van een Duurzaam Veilig verkeersbeleid centraal: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Functionaliteit: voorkom onbedoeld gebruik van wegen.</li> <li>2. Homogeniteit: voorkom grote verschillen in richting, massa en snelheid.</li> <li>3. Herkenbaarheid: voorkom onzeker gedrag bij verkeersdeelnemers.</li> <li>4. Vergevingsgezindheid: voorkom zware letsels door een vergevingsgezinde omgeving en anticipatie op gedrag van anderen.</li> <li>5. Statusonderkenning: voorkom onvermogen om taakbekwaamheid te kunnen inschatten.</li> </ol> </li> <li>• In het algemeen is er sprake van een dalende trend wat betreft het aantal verkeersslachtoffers.</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Valkenburg a/d Geul onderschrijft de doelstellingen voor de lange termijn (2020) voor het wegennet op haar grondgebied: geen doden en maximaal gemiddeld 6,6 ziekenhuisgewonden in Valkenburg a/d Geul.</li> <li>• De concrete en meetbare doelstellingen ten aanzien van de gereden snelheden waarop in de toekomst gemonitord zal worden, zijn: 1. Het streven is om de V85 nergens boven de maximum toegestane snelheid uit te laten komen (te controleren aan de hand van "conventionele snelheidsmetingen"). 2. Het percentage van de tijd dat een snelheidslimiet overschreden wordt overal te maximaliseren op 30% (te controleren middels Viastat Speed Profiles). 3. De mate van overschrijding van de snelheidslimiet (vrije snelheid t.o.v. maximumsnelheid) overal te beperken tot maximaal 5% (te controleren middels Viastat Speed Profiles).</li> <li>• Verkeersstructuur: onderscheid naar wegcategorieën met onderscheidende wegkenmerken: aanpassen categoriseringsplan.</li> <li>• Daarnaast wordt er ingezet op handhaving en educatie.</li> </ul>

- Er zijn concrete acties geformuleerd op het gebied van aansluitingen, langzaam verkeer, fietsroutes, inrichtingskenmerken, gedragsbeïnvloeding, etc.

**Link** [http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken\\_41501/item/beleidsregels-terrassen\\_16811.html](http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/beleidsregels-terrassen_16811.html)

#### 4.1.2 Beleidsnota parkeernormen

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2012
<b>Doel van beleid</b>	Het vaststellen van zowel geactualiseerde en eenduidige gemeentelijke parkeernormen voor alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen als helder geformuleerde ontheffingsmogelijkheden, in de gemeente Valkenburg aan de Geul om in de toekomst in de parkeerbehoefte te kunnen voorzien én om de bereikbaarheid en leefbaarheid in de kernen van Valkenburg aan de Geul te waarborgen.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Mobiliteit
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Uitzonderingen in het centrumgebied (parkeren op openbare parkeerplekken, m.u.v. nieuwe woonobjecten)
<b>Ambities</b>	Nieuwe ontwikkelingen moeten voldoen aan de parkeereis (aantal parkeerplekken, mindervalide parkeerplaatsen, etc).
<b>Link</b>	<a href="http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/beleidsnota-parkeernormen_16797.html">http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/beleidsnota-parkeernormen_16797.html</a>

#### 4.1.3 Mobiliteitsvisie Valkenburg a/d Geul

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2020
<b>Doel van beleid</b>	Een kader scheppen dat richting geeft aan mobiliteit bij toekomstige (ruimtelijke) ontwikkelingen in de gemeente, waarbij integraliteit met andere beleidsvelden en het creëren van draagvlak centraal staat. De Mobiliteitsvisie Valkenburg aan de Geul – Duurzaam bereikbaar wordt verder uitgewerkt tot een Mobiliteitsplan.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Mobiliteit Met links naar: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Toerisme</li> <li>• Sociaal</li> <li>• Milieu</li> <li>• Energie</li> </ul>



- Groen

<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verkeersdrukte door toerisme, naast woon-, werk- en schoolverkeer</li> <li>• Verduurzaming van de automobilititeit</li> <li>• Deelmobilititeit</li> <li>• Zelfrijdende en communicerende voertuigen</li> <li>• Maatschappelijke opgaven zoals krimp in de landelijke gebieden, veroersarmoede, toenemende druk op het wegennet en het kunnen waarborgen van de luchtkwaliteit</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De gemeente heeft als ambitie om in 2050 CO<sub>2</sub>-neutraal te zijn door ruimte te bieden aan actief transport (fietsen en wandelen), duurzame innovatieve mobiliteitsinitiatieven en het verduurzamen van de (auto)mobilititeit.</li> <li>• Verlagen toeristische verkeersdruk door stimuleren duurzame vervoersmogelijkheden voor toeristisch verkeer en het maken van heldere netwerkkeuzes om doorgaand- en bestemmingsverkeer te scheiden.</li> <li>• Vergroten keuzevrijheid door de verschillende netwerken beter op elkaar te laten aansluiten, door actieve vormen van mobiliteit te stimuleren en door bij plannen en projecten uit te gaan van het STOMP-principe.</li> <li>• Verbeteren van de leefbaarheid van de kernen door overlast (geluid, lucht, snelheid en ruimtegebruik) van automobilititeit te beperken en veilige wandel- en fietsroutes te realiseren.</li> </ul> <p>Deze ambities komen samen in de visieschets 'Valkenburg aan de Geul – Aantrekkelijk bereikbaar'.</p>

#### 4.1.4 Mobiliteitsplan

<b>Beleidsniveau</b>	gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Link</b>	

#### 4.1.5 Parkeerbeleidsplan

<b>Beleidsniveau</b>	gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	

**Doel van beleid****Thema's (deel 1)****Gebiedsgericht (deel 2)****Trends en ontwikkelingen****Ambities****Link**

## 4.2 Groen, natuur en landschap

### 4.2.1 Bomenbeleidsplan

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Definitief. Het bomenbeleidsplan wordt waarschijnlijk begin 2021 geactualiseerd.
<b>Actualiteit</b>	2013
<b>Doel van beleid</b>	Het hoofddoel van het Bomenbeleid is het behoud en de ontwikkeling van een duurzaam bomenbestand, zodat het zijn functie kan vervullen als een bijdrage leveren aan een kwalitatief goede woonomgeving. Het Bomenbeleidsplan beschrijft de uitgangspunten en randvoorwaarden met betrekking tot bomen voor de planvorming, het ontwerp, de aanleg en het behoud.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Groen, natuur en landschap
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Verwijzing naar het <a href="#">groenstructuurplan</a> , waarin per gebied (kern, centrum, etc) de groenstructuur is uitgewerkt, en het <a href="#">landschapsbeleidsplan</a> waarin de ecologische structuren voor het buitengebied worden benoemd
<b>Ambities</b>	Geen concrete ambities, wel uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Behoud waardevolle bomen</li> <li>- Indien kap: dan ook herplanten</li> <li>- Boombescherming van bomen die blijven staan</li> <li>- Richtlijnen bij het planten van nieuwe bomen (type, locatie, etc.).</li> </ul>
<b>Link</b>	<a href="http://www.valkenburg.nl/document.php?m=31&amp;fileid=32699&amp;f=e8109236f5d9ca2f995e98ebee9030c4&amp;attachment=0&amp;c=2803">http://www.valkenburg.nl/document.php?m=31&amp;fileid=32699&amp;f=e8109236f5d9ca2f995e98ebee9030c4&amp;attachment=0&amp;c=2803</a>

### 4.2.2 Groenstructuurplan

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Definitief (niet meer actueel) Het bomenbeleidsplan, dat nauw samenhang het groenstructuurplan wordt waarschijnlijk begin 2021 geactualiseerd.
<b>Actualiteit</b>	1994

**Doel van beleid**

Inzicht geven in de bestaande- en te ontwikkelen groenstructuur aan de hand van kaarten. De kaart wordt nog gebruikt om op hoofdlijnen te toetsen bij een kapvergunning.

## 4.3 Water

### 4.3.1 Gemeentelijk rioleringsplan 2018 – 2022

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Definitief
<b>Actualiteit</b>	2018 - 2022
<b>Doel van beleid</b>	<p>Een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) is een belangrijk document omdat we hierin beschrijven hoe wij, gemeente Valkenburg aan de Geul, de riolering willen beheren en hoeveel dit onze burgers kost. Met dit gemeentelijk rioleringsplan geven we aan wat wij doen om al het water op de juiste plek te krijgen. Wij zijn formeel verantwoordelijk voor de rioleringstaken (stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater), daarom ligt hier de nadruk op.</p> <p>In het Waterplan Maas en Mergelland hebben we ons beeld van de toekomst beschreven. De ambities uit het waterplan zijn in dit GRP vertaald naar onze lokale situatie.</p>
<b>Thema's (deel 1)</b>	Water Ondergrond
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Ambities en doelen</b>	<p>Er zijn 3 hoofddoelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. We beschermen de volksgezondheid door zo min mogelijk water te verontreinigen en verontreinigde water zoveel mogelijk te scheiden van ander water. Het verontreinigde afvalwater transporteren we naar een zuiveringsinstallatie.</li> <li>2. We zorgen voor droge voeten, door water in de bodem te brengen, zoveel mogelijk te bergen of vertraagd af te voeren, en door bij de bouw rekening te houden met de natuurlijke omstandigheden</li> <li>3. We zorgen voor een prettige leefomgeving, door water weg te voeren waar dat nodig is en water te behouden waar dat iets toevoegt</li> </ol> <p>Daarnaast zet Valkenburg ook in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doorzetten meldingen en uitvoeren vervolgonderzoeken grondwateroverlast</li> <li>• Erosiebestrijding</li> <li>• Ondersteuning bescherming hoogwater</li> <li>• Afstroming van landelijk water</li> <li>• Burgerparticipatie</li> </ul>

## 4.4 Economie

Geen (zie ook: toerisme en recreatie).

## 4.5 Toerisme en recreatie

### 4.5.1 Nota evenementenbeleid Valkenburg Op en Top Valkenburg

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2014 - 2018
<b>Doel van beleid</b>	De notitie evenementenbeleid bevat een brede visie op het totale evenementenbeleid in al zijn facetten
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie Cultuur Sociaal Toerisme / recreatie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Waardeer ook de kleinere evenementen in de dorpskernen, maar geef prioriteit aan grotere evenementen met een belangrijke economische en/of promotionele spin off voor de gemeente
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Verandering behoefte bezoekers</u>: hogere kwaliteit, verrassing, thema evenementen, authenticiteit en intimiteit, deelname sociale media</li> <li>• <u>Demografische trends</u>: ontlending identiteit aan vrijetijdsgedrag, meer geld middelbare en hoge leeftijd, belangstelling voor cultuurhistorie, meerdaags bezoek gekoppeld aan evenementen</li> <li>• <u>Trends bij de overheid</u>: evenementen als marketing, evenementen als sociale ontmoetingsplaats, concurrentie tussen steden, druk op openbare ruimte dus transparante afwegingen nodig, aandacht voor veiligheid en overlast, concurrentie tussen evenementen, gebruik sociale media door evenementen</li> <li>• <u>Trends op financieel gebied</u>: toename financiële risico's evenementen, economische crisis heeft gevolgen voor sponsoring en bestedingsvermogen consumenten, meer grensoverschrijdende samenwerking, samenwerking met de veiligheidsregio zorgt voor extra borging voor veiligheid</li> </ul> <p>* Evenementen zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. Op dit moment heeft COVID-19 de grootste invloed op evenementen waardoor o.a. ook het vergunningenproces intensiever wordt (indieningsvereiste bij iedere aanvraag is een coronaproof plan, ongeacht de risicocategorie van het evenement).</p>
<b>Ambities</b>	<p>Valkenburg aan de Geul beschouwt evenementen als een essentieel middel om de aantrekkelijkheid en de positieve beleving van de stad bij bezoekers en bewoners te bevorderen, de stad te positioneren als creatieve, innovatieve en vooral gastvrije stad en daarmee de stad op nationaal en internationaal niveau effectief te promoten.</p> <p>De missie is dan ook dat evenementen niet alleen economisch aantrekkelijk maar ook verbindend moeten zijn en de belevenis van inwoners en gasten waarderen.</p> <p>De gemeente wil toe naar een breed en divers aanbod van evenementen waarbij er extra aandacht is voor kwalitatieve en onderscheidende evenementen die passen binnen de vijf kernwaarden waarmee de stad zijn merknaam wil vestigen en uitbouwen. De evenementen hebben een hoogwaardige kwaliteit en moeten passen binnen (een van de) vijf kernwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wellness (als kapstok waarop onderstaande vier pijlers hangen)</li> <li>- Kunst en Cultuur</li> </ul>

- (Top)sport
- Culinaire
- Kerst

De gemeente heeft drie hoofdambities:

1. Breed en divers aanbod
2. Onderscheidend aanbod
3. Aantrekkelijke en leefbare gemeente

Dit is uitgewerkt in een aantal speerpunten.

<b>Link</b>	<a href="http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/evenementenbeleid_16787.html">http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/evenementenbeleid_16787.html</a>
<b>Opmerkingen</b>	Wordt op dit moment (dd augustus 2020) herschreven door Marijke Embregts. Waarschijnlijk treedt het beleid per 1 januari 2021 in werking.

## 4.5.2 Hotelbeleid

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2019
<b>Doel van beleid</b>	Dit beleid is onderdeel van de strategische toeristische visie uit 2017 (onderdeel van de toekomstvisie 2035), op de thema's hotels en pensions. Het beleid is hier een eerste uitwerking van, en moet bijdragen aan een goed functionerende hotel- en pensionmarkt.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Toerisme en recreatie Economie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.

- Trends en ontwikkelingen**
- Voor wat betreft de vraag naar dagrecreatie is er sprake van een ontgroening en vergrijzing
  - Er zijn ongeveer evenveel hotels vitaal als niet-vitaal, maar er is een dreigende neerwaartse curve
  - Het hotelaanbod is voornamelijk te vinden in de kern Valkenburg;
  - De omvang van het hotelaanbod is in de loop der jaren afgenomen;
  - De hotelvraag is minder snel afgenomen dan het hotelaanbod;
  - Ongeveer 75% van de hotelkamers wordt geboekt met een toeristisch motief;
  - De Nederlandse toerist zorgt voor ongeveer 60% van het aantal overnachtingen;
  - De RevPAR (revenue per available room) blijft licht achter ten opzichte van het provincie gemiddelde;
  - Bedrijven zijn (in het peiljaar) doorgaans winstgevend en redelijk positief over de ontwikkeling van de logiesomzet;
  - De ambities van hoteliers zijn niet altijd gekoppeld aan investeringsplannen;
  - Valkenburgse hoteliers zijn vooral gericht op hospitality;
  - De samenwerking tussen ondernemers in de sector zelf is beperkt;
  - De ontwikkeling van de vraag en de prijzen zijn het grootse zorgpunt van hoteliers;

- Bedrijfsopvolging is een groot probleem in de Valkenburgse hotelsector.
- Door het achterblijven van de opwaardering van toeristische producten die kenmerkend zijn voor de positionering van Valkenburg (groeves en grotten, attracties en deel van de horeca) is de aantrekkingskracht van Valkenburg aan de Geul nog niet krachtig genoeg.

Missie: Valkenburg aan de Geul wordt het (figuurlijke) tweede 'thuis' voor iedere toerist die op zoek is naar het goede leven.

Hoe wil Valkenburg dat bewerkstelligen?

**Ambities**

1. Programmalijn 1: de magie van thuiskomen
  - a. Certificaat van inwonerschap: iedere toerist krijgt 'tijdelijk inwonerschap'
  - b. Klant-volgsysteem voor ondernemers
  - c. Inwoners betrekken bij toerisme door ontmoetingen te organiseren
2. Programmalijn 2: testgrond voor nieuwe concepten:
  - a. 25-miles concept: alle producten die door hotels/pensions gebruikt worden, mogen niet verder dan 40 km hier vandaan komen.
  - b. Een abonnement op Valkenburg aan de Geul: waarbij je kan kiezen tussen meerdere hotels/pensions die zijn aangesloten.
3. Programmalijn 3: het realiseren van een ondernemerscoöperatie
  - a. The perfect hotel hub: Ondernemers investeren in de transformatie van een niet-vitaal hotel met de ambitie om er samen een perfect hotel van te maken.

Tevens wil de gemeente de volgende acties opnemen in het beleid:

- toetsingskader voor nieuwe hotel- en pensioninitiatieven of uitbreidingen.
- Mogelijke escapes voor niet-vitale hotels en pensions (o.a. herbestemming)
- Inzet vitaliteitsmanager voor niet-vitale hotels en pensions.

**Opmerkingen**

Er wordt op dit moment een kansenkaart voor het hotelbeleid ontwikkeld

### 4.5.3 Nota kampeerbeleid 2015

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2015
<b>Doel van beleid</b>	Vaststellen beleid rondom kamperen
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie Recreatie / toerisme
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Een algemene trend is dat de vraag van kampeerdere afneemt doordat de traditionele kampeerder ouder wordt en andere verblijfsvormen prefereert</li> <li>• Een algemene trend is dat kampeerdere steeds meer gebruik maken van kortingen op overnachtingsprijzen die worden aangeboden via online travel agents en organisaties als ACSI</li> </ul>

- Een algemene trend is dat de bedrijfskosten voor campingeigenaren stijgen door grote investeringen die zij gedaan hebben in bijvoorbeeld zwembaden en sanitaire voorzieningen vanwege de vraag van de kampeerder naar meer luxe

<b>Ambities</b>	Nieuwe campings alleen toegestaan mits hoge kwaliteit en vernieuwend. Bestaande plekken hebben wel mogelijkheid tot uitbreiding.
<b>Link</b>	<a href="http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/beleidsnota-kampeerbeleid-valkenburg_16805.html">http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/beleidsnota-kampeerbeleid-valkenburg_16805.html</a>
<b>Opmerkingen</b>	Wordt geactualiseerd

#### 4.5.4 Toerisme in de 21e eeuw

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie Recreatie / toerisme
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Opmerkingen</b>	

#### 4.6 Cultuur

Geen (musea, theater e.d.)

#### 4.7 Sociaal en welzijn

##### 4.7.1 Integraal veiligheidsplan 2018 - 2021

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2018 - 2021
<b>Doel van beleid</b>	In dit nieuwe Integrale Veiligheidsplan beschrijven wij onze koers op het veiligheidsterrein in de periode 2018-2021. We geven aan waar de focus ligt, hoe we daar 'integraal' aan werken, met welke partners en met welke doelen. De nota beschrijft hoofdlijnen van de aanpak. De concrete inzet in de eerste twee jaren wordt beschreven in het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2018-2019.

<b>Thema's (deel 1)</b>	Externe veiligheid (fysieke veiligheid) Sociaal (veiligheid: jeugd, bedrijvigheid, woonomgeving, integriteit) Mobiliteit (fysieke veiligheid - verkeersveiligheid)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 'Top 3' van door bewoners gerapporteerde items in de Enquête Leefbaarheid en Veiligheid 2016: te hard rijden, hondenpoep, geluidsoverlast van verkeer</li> <li>○ gunstige rapportcijfers van bewoners voor leefbaarheid en veiligheid zien, respectievelijk een 7,6 en een 7,1</li> <li>○ op basis van politiecijfers zijn aandachtspunten met name: inbraak in auto's, diefstal van motorvoertuigen en fietsen, inbraak in schuur/kelderboxen; NB: het beeld t.a.v. woninginbraken is verhoudingsgewijs gunstig</li> </ul> </li> <li>• <u>Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ sterke afname van het aantal gevallen van diefstal/inbraak in bedrijven en instellingen en winkeldiefstal</li> <li>○ afname incidenten horeca door verandering profiel horeca (- van 'kroegen' naar restaurants)</li> <li>○ wel verhoudingsgewijs veel en groeiend aantal geweldsdelicten (met name mishandeling en openlijke geweldpleging); een deel hiervan heeft betrekking op horeca/uitgaan</li> <li>○ (zeer) groot aantal evenementen (veel publiek, daardoor soms matige bereikbaarheid centrum)</li> <li>○ generiek: krachtig toeristisch-recreatief profiel met bijbehorende risico's en veiligheidsvraagstukken</li> </ul> </li> <li>• <u>Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ enkele overlastlocaties (de omgeving van de VMBO-instelling krijgt extra aandacht)</li> <li>○ risico's alcohol- en drugsgebruik (&gt; 13-16-jarigen: licht bovengemiddelde scores GGD-gezondheidsmonitor, mn alcohol)</li> <li>○ weinig casus individuele probleemjongeren</li> </ul> </li> <li>• <u>Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ verkeersveiligheid: overlast verkeer agv geluid en te hard rijden; het aantal meldingen van verkeersovertreding is relatief hoog; dit houdt verband met het krachtige toeristische profiel van Valkenburg aan de Geul</li> <li>○ brandveiligheid: risico's in relatie tot horeca, matige bereikbaarheid centrum; 80% inwoners één of meer rookmelders, 94% laat regelmatig CV-/combiketel controleren (enq. 2016)</li> <li>○ externe veiligheid: vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en buisleidingen, BEVI-inrichtingen zoals bijvoorbeeld de LPG-tankstations</li> </ul> </li> <li>• <u>Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ radicalisering: risico's beperkt, verblijfsmogelijkheden horeca</li> <li>○ ondermijnende/georganiseerde criminaliteit: 'gebruikelijke' fenomenen en risico's zoals drugsgelateerde criminaliteit, witwassen/fraude, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's), 'handhavingsknelpunten georganiseerde criminaliteit' (RIEC-casus)</li> </ul> </li> </ul>
<b>Ambities</b>	Waar wil Valkenburg staan in 2021?:



- Verbetering veiligheidsbeeld op de prioritaire thema's ('Veilige en leefbare kernen', 'Veilig uitgaan en veilige evenementen' en 'Ondermijning') op basis van HIC-feiten en rapportcijfer veiligheid
- Veilig wonen, werken en recreëren in relatie tot het krachtige toerisme- en evenementenprofiel
- Maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid (e.g. criminaliteit).

**Opmerking**

Zie '[Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020 – 2023](#)' voor een geupdate versie van dit beleid dat geldt voor het Heuvelland.

**Link**

[http://www.valkenburg.nl/inwoners-ondernemers/veiligheid\\_41573/](http://www.valkenburg.nl/inwoners-ondernemers/veiligheid_41573/)

## 4.7.2 Beleidsplan Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Valkenburg

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2019 - 2022
<b>Doel van beleid</b>	In dit document legt de gemeente de kaders vast voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. Deze kaders vormen de basis voor een jaarlijks uitvoeringsprogramma. De VTH-taken zijn de gemeentelijke taken ten aanzien van veiligheid, vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de beleidsvelden ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, brandveiligheid, natuur en landschap (samen de Wabo-taken genoemd), de Algemeen Plaatselijke Verordening (Omgevingsverordening) en de Bijzondere wetten (samen de + taken genoemd)
<b>Thema's (deel 1)</b>	Bestuur Lucht, geluid, geur en externe veiligheid Economie Sociaal (alcohol/drugs) wonen (bouwen)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	n.v.t.

**Ambities**

In het VTH beleid zijn een aantal doelen benoemd, die geconcretiseerd worden door een aantal indicatoren.

- Doel 1: De gemeente realiseert een schone, veilige en gezonde leefomgeving
- Doel 2: Valkenburg aan de Geul is een aantrekkelijke gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is
- Doel 3: Jongeren jonger dan 18 jaar, hun ouders/verzorgers en overige inwoners en ondernemers zijn zich bewust van de effecten van het gebruik van drugs en alcohol op hun gezondheid
- Doel 4: Uniformiteit van het gevoerde VVTH beleid
- Doel 5: De gemeente verlaagt de regeldruk voor burgers, bedrijven en instellingen
- Doel 6: Het belonen van zelfsturing/zelfwerkzaamheid/goed naleefgedrag bij ondernemers
- Doel 7: Communicatie als preventieve handhaving
- Doel 8: Valkenburg aan de Geul heeft snelle, kwalitatief goede en toegankelijke dienstverlening gerealiseerd die aansluit bij de wensen van de klant

**Link** [http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken\\_41501/rubriek/veiligheid-vergunningen-toezicht-en-handhaving\\_2473.html](http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/rubriek/veiligheid-vergunningen-toezicht-en-handhaving_2473.html)

### 4.7.3 Armoedebeleidsplan

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	moet nog geaccordeerd worden door de raad
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	Het voorkomen en bestrijden van armoede in de gemeente Valkenburg aan de Geul.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Economie Sociaal
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Opmerkingen</b>	Op grond van dit plan wil de gemeente gaan onderzoeken welke extra faciliteiten ingezet kunnen worden om armoede te verzachten. Denk hier bijvoorbeeld aan het realiseren van een kledingbank, voedselbank en/of speelgoedbank. Ze willen starten met het organiseren van twee kledingdagen per jaar. Hiervoor is een uitgiftelocatie vereist (denk bijvoorbeeld aan een gemeenschapshuis). Dit 'raakt' aldus het fysieke domein. Het armoedebeleidsplan moet nog geaccordeerd worden door de raad. Het is dus nog niet met 100% zekerheid te zeggen of de opgenomen acties in het armoedebeleidsplan ook daadwerkelijk doorgang vinden.

### 4.7.4 Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2019

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2019 (wordt geactualiseerd in 2021)
<b>Doel van beleid</b>	Het vastleggen van het meerjarenbeleid met betrekking tot nieuwbouw, uitbreiding en renovatie van basisscholen.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Sociaal
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Locaties van kinderopvang en basisscholen, alsmede uitbreidingsplannen
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Daling van de leerlingenaantallen door de ontgroening</li> <li>• Opheffing van scholen door daling leerlingenaantallen</li> <li>• Volgens de prognose zet de leerlingendaling de komende tijd nog door. Het aantal leerling zal in 2033 verder afnemen met 13%.</li> <li>• Er zijn tendensen waarneembaar waardoor deze daling lager kan worden, te weten:</li> </ul>

- In het kader van Passend Onderwijs is het de bedoeling dat meer leerlingen regulier onderwijs gaan volgen in plaats van speciaal (basis)onderwijs.
- Er is sprake van arbeidsmigratie. Dit kan leiden tot een toename van jonge inwoners.

<b>Ambities</b>	-
<b>Opmerkingen</b>	<p>In 2021 wordt een nieuwe IHP aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Naast nieuwbouw van de OBS Berg komt ook uitbreiding van OBS Broekhem aan de orde.</p> <p>Afspraken voor nieuwbouw/uitbreiding/renovatie tbv Adelante worden op ad hoc basis gemaakt. De komende jaren voorzien wij geen wijzigingen in de bestaande situatie.</p> <p>Het Stella Maris College Valkenburg wordt per 1-8-2021 opgeheven. Het is nog niet bekend wat met het terreinen gebouw gaat gebeuren.</p> <p>Zodra scholen niet meer noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs worden gebouwen en terreinen in eigendom overgedragen aan de gemeente.</p>

## 4.8 Wonen

### 4.8.1 Woonvisie

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2019
<b>Doel van beleid</b>	<p>Met deze eerste Lokale Woonvisie wil de gemeente Valkenburg aan de Geul de voornemens, ambities en beleid ten aanzien van wonen voor de periode 2020-2025 inzichtelijk maken. De Lokale Woonvisie heeft een aantal functies:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het is het gezamenlijk gedragen referentiekader voor de samenwerking tussen alle betrokken partijen;</li> <li>• Het maakt de woonambities van de gemeente duidelijk op het niveau van speerpunten;</li> <li>• In de uitwerking legt de woonvisie de nodige verbindingen tussen diverse beleidsterreinen, zowel fysiek als sociaal;</li> <li>• De woonvisie is de basis voor beleidsuitvoering en programmering.</li> </ul>
<b>Thema's (deel 1)</b>	Wonen Duurzaamheid
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Nog geen concrete richtingen per kern. Wel wordt er aangegeven dat de gemeente bij de aanpak van de woningvraagstukken nadrukkelijk onderscheid maakt tussen de stadskern en de overige kernen.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<p><b>(Demografische) trends en ontwikkelingen:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uit de bijeenkomsten en de gegevens van het doorstroomonderzoek blijkt dat de kerngebondenheid in de gemeente Valkenburg aan de Geul groot is. Bij de realisatie van nieuwbouwwoningen in de stadskern Valkenburg is slechts 7% van de bewoners afkomstig uit de overige kernen. Inwoners van de overige kernen zoeken dus woonoplossingen in de eigen kern. Als dat niet mogelijk is, wordt de stadskern niet als alternatief gezien, maar wordt eerder verhuisd naar omliggende gemeenten die een goedkoper woningaanbod hebben.</li> </ul>

- Met de komst van de babyboomers (de naoorlogse generatie geboren in de periode 1945-1955) is een kritische generatie op de woningmarkt gekomen die veelal voor koopwoningen heeft gekozen. Zij zijn kerntrouw, relatief honkvast en als zij op latere leeftijd verhuizen, kiezen zij voor gestapelde koopwoningen. Het zijn voornamelijk alleenstaanden en twee persoonsgezinnen van éénverdieners zonder kinderen.
- De starters kiezen in eerste instantie voor de eigen kern in een genormaliseerde ofwel “doorsnee” woonomgeving. Zij leggen tegenwoordig de lat hoog en willen meteen kopen voor de langere termijn en hebben de voorkeur voor grondgebonden woningen.
- Door het extramuralisatiebeleid (scheiden wonen en zorg) van de overheid is de groep “langer thuis woners” ontstaan. Het zijn ouderen die voorheen naar een verzorgingshuis gingen. Voor een deel van deze groep sluit het beleid aan op de eigen woonwensen (“honkvast tot het bittere einde”). Voor een ander deel van deze groep (ongeveer de helft) levert dit woonproblemen op. Hiervoor dient een “extramuraal alternatief” te worden ontwikkeld waar geclusterd kan worden samengewoond met ondersteuning van 24 uren zorg.

**Woningmarkt analyse:** Er is een overspannen markt.

Tijdens de bijeenkomsten is aangegeven dat:

- Het aanbod koopwoningen te duur is voor de starterswensen en de kwaliteit van deze woningen slecht is (badkamer, keuken en verduurzaming);
- Starters concurrentie ondervinden van beleggers (in stadskern Valkenburg), kopers van tweede woningen en ouderen;
- Binnen de kernen geen wooninitiatieven zijn en daardoor wordt vaker verhuisd naar alternatieven buiten de gemeente of de huidige woonsituatie (blijven zitten waar je zit) blijft ongewenst voortduren;
- De hoogbejaarden en oudere zorgvragers langer in de eigen woning blijven wonen wat als een belemmerende factor in doorstromingsmogelijkheden in onze sterk vergrijsde gemeente wordt ervaren;
- Binnen de sociale huur geen normale wooncarrière kan worden aangeboden door de woningcorporaties.

---

#### **Wat wil de gemeente op hoofdlijnen?**

- We maken nadrukkelijk een onderscheid tussen het beleid op de korte en de lange termijn. Op de korte termijn sturen we op de knelpunten in de huidige markt. Daarbij anticiperen we op het lange termijn perspectief: de verwachte krimp in de toekomst.
- We sturen op voldoende betaalbare woningen voor alle doelgroepen<sup>4</sup> die nu en in de toekomst in onze gemeente woonachtig zijn. Naast betaalbaarheid is de beschikbaarheid van woningen binnen een redelijke termijn van belang. Specifiek aandachtspunt is de realisatie van voldoende goedkope sociale volkshuisvesting voor de zwakste inkomensgroepen.
- Primair ligt de focus op de huishoudens die structureel verblijven in een zelfstandige woning. Daarnaast hebben we ook aandacht voor de adequate huisvesting van doelgroepen die tijdelijk binnen onze gemeente verblijven zoals arbeidsmigranten en (horeca)studenten.
- Wij leggen de focus op de transformatiemogelijkheden binnen de bestaande woningvoorraad om beter tegemoet te komen aan de woonwensen van huidige en toekomstige doelgroepen. Waar nodig gaan we beperkt nieuwe ruimte toevoegen om de vastgelopen woningmarkt vlot te trekken.
- Wij maken nadrukkelijk een onderscheid tussen de stadskern Valkenburg en de overige kernen bij de aanpak van de woonvraagstukken. De drijfveer daarbij is het borgen van de waardevolle woonmilieus en

#### **Ambities**

onderscheidende identiteiten (en daarmee ook de leefbaarheid en continuïteit op lange termijn). Het uitgangspunt is een maatwerk aanpak per kern of groep kernen in de vervolgstappen op deze woonvisie.

- Wij ontwikkelen als gemeente een aanpak en werkwijze om onze woondoelestellingen te kunnen realiseren. Daarin borgen wij de integrale aanpak van onder andere nieuwe elementen zoals de Omgevingswet en het Klimaatakkoord, maar ook bestaande zaken zoals de Woningwet en de regelgeving binnen het Sociaal Domein.

### **Hoe wil de gemeente dat doen?**

Ingegeven door de demografische ontwikkelingen gaan we uit van een *transformatievisie*. De focus ligt op het verbeteren van de bestaande woningvoorraad op vlak van verduurzaming en waar nodig de levensloopbestendigheid. Ook vastgoed dat momenteel voor andere functies wordt gebruikt, onderzoeken we op de mogelijkheden van omzetting naar een woonfunctie. Nieuwbouw (op onbebouwde terreinen die geen woonbestemming hebben) is pas een alternatief als herbestemming of transformatie niet mogelijk of haalbaar is. Indien nodig zoeken we de oplossing in tijdelijke huisvesting.

- We gaan samen met de woningcorporaties kijken naar een aantal actuele/voorgenomen herstructureringen en mogelijke (andere) scenario's van toekomstige invulling;
- We voeren een actief intrekingsbeleid ten aanzien van vergunningen en bouwtitels die niet worden verzilverd;
- We geven de wenselijke sturing aan de invulling van actuele projecten en vergunning-aanvragen aan de hand van een toetsingskader conform de speerpunten van onderhavige woonvisie; stakeholders geven aan dat met name woonconcepten/projecten die een mix aan doelgroepen aantrekken wenselijk zijn, gevolgd door een mix naar eigendomsvorm (huur of koop). We starten een proces waarbij de noodzaak en onderbouwing van mogelijke "kwalitatief goede plannen" met een lichter compensatieregime conform de huidige Structuurvisie inzichtelijk wordt. Mogelijk bieden kleinschalige projecten met betaalbare flex-woningen die geschikt zijn voor verschillende doelgroepen, zoals starters en oudere alleenstaanden, oplossingen. Wij onderzoeken de mogelijkheden binnen de verschillende kernen met betrokkenheid van burgers en marktpartijen. We bekijken daarbij hoe de sociale infrastructuur verder kan worden geoptimaliseerd om te komen tot het in stand houden of verbeteren van de leefbaarheid. Procesmatig kan dit bijvoorbeeld in de vorm van het woontafelconcept waarbij een expert team wordt geformeerd rond transformatie en herontwikkeling, waarbij de coördinatie en regie bij de gemeente ligt. Daarbij willen we het terugbrengen van verloren gegane sociaal, maatschappelijke voorzieningen (ook voor de jongeren) op het moment dat een woningbouwinitiatief zich aandient stimuleren. We faciliteren onderbouwde initiatieven die invulling geven aan de toenemende behoefte aan geclusterde huisvesting van ouderen in zorgwoningen die nu vaak ongewenst lang thuis moeten blijven wonen. Conform de SVWZL vallen deze plannen onder het uitzonderingsregime ten aanzien van compensatie als aan de juiste voorwaarden wordt voldaan.
- We gaan samen met woningcorporaties en andere relevante stakeholders beleid in gang zetten, waarbij we (een deel van) de bestaande rollator- en rolstoelgeschikte zorgwoningen gericht gaan toewijzen aan de betrokken doelgroepen aangezien deze woningen momenteel veelal door "zorgelozen" c.q. mensen die weinig tot geen zorg nodig hebben, worden bezet.
- We realiseren maatwerk voor bijzondere doelgroepen op basis van de actuele behoefte. Dat geldt voor onder andere statushouders en beschermd wonen.
- We handhaven, ter voorkoming van onwenselijke situaties, de geldende kaders voor wat betreft de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten (en

onderzoeken of nieuwe kaders noodzakelijk zijn). We gaan de mogelijkheden in kaart brengen van andere tijdelijke huisvesting in bestaand vastgoed zoals bijvoorbeeld studentenhuisvesting gerelateerd aan horeca-opleidingen.

- We bieden ruimte aan vernieuwingsinitiatieven (sloop en nieuwbouw) die passen binnen de kaders van de SVWZL.
- Wij onderzoeken in hoeverre we met inzet van het gemeentelijk instrumentarium kunnen sturen ten behoeve van beoogde doelgroepen en het in de grip houden van de kostprijs-ontwikkeling in de woningmarkt. Zo gaan we onderzoeken of het mogelijk is om een financiële stimulans te geven bij transformatie van bestaand vastgoed, zoals bijvoorbeeld het verlagen van de legeskosten. We bekijken de wenselijkheid voor de (her)invoering van een starterslening.
- Op basis van de Woningwet 2015 maken wij met de woningcorporaties jaarlijks afspraken (zogenaamde prestatieafspraken) die maximaal aansluiten op onze ambities en de voorgenomen uitwerkingen daarvan. We leggen daarbij de klemtoon op de realisatie van sociale volkshuisvesting voor de zwakste inkomensgroepen.
- Op vlak van verduurzaming is momenteel nog veel onduidelijk. Wel is duidelijk dat de implementatie van het Klimaatakkoord van prioritair belang is de komende jaren. Gekoppeld hieraan zetten we de reeds in gang gezette initiatieven door en stimuleren aanpak via pilots.
- Voor de eigen woningbezitters zullen wij de komende periode inzetten op informatievoorziening en advies, gericht op verduurzaming van de eigen woning en (on)mogelijkheden op het vlak van levensloopbestendigheid. Dit in aansluiting op de aanpak van het particulier bezit dat een apart traject is binnen de SVWZL en dat bestuurlijk getrokken wordt vanuit de gemeente Valkenburg aan de Geul.
- Tenslotte gebruiken wij de periode 2020-2025 om te focussen op de mogelijke effecten van krimp en de oplossingen die daarvoor worden ontwikkeld. Ten behoeve van de verdere ontwikkeling en sturing van de woningmarkt vanuit gemeentelijk perspectief, ontwikkelen wij zelf de nodige kennis en vaardigheden. Gegeven de bevolkingsprognoses is het van groot belang om ook hier de vinger aan de pols te blijven houden. Periodieke monitoring is van belang en wij zullen hiervoor (lieft in samenwerking met stakeholders en overige gemeenten) systemen ontwikkelen die snel en integraal inzicht bieden in de ontwikkeling van bevolking, huishoudens, verhuisbewegingen, vraagprijzen, wachtlijsten, leegstand en dergelijke meer. Deze monitoring sluit aan op de monitoring van de sub-regionale woningbouwprogrammering. Relevant is te monitoren of de eventuele krimp van de eigen huishoudens wordt 'aangevuld' door instroom van elders en vooral ook welke instroom. Uiteraard kan hier al wervingskracht op worden gezet op het moment dat daar behoefte aan is. In het geval dat duidelijk is dat er sprake is van structurele en stabiele compensatie van buiten, kan gedacht worden aan het aanleggen van een beperkte planvoorraad voor extra wervingskracht of voor extra kwalitatief aanbod voor de eigen doorstromers en instappers.

---

In de bijlage 'Onderzoek en analyse' staan relevante bronnen en cijfers m.b.t. de leefstijl, demografie en leefbaarheid.

In de bijlage 'Analyse Programmering Wonen en Zorg' staan relevante bronnen en cijfers m.b.t. de woningmarkt.

### Opmerkingen

Op het gebied van wonen is het verbinding leggen tussen het fysieke en het sociale domein van groot belang. Dit blijkt ook het rapport Wonen en Zorg dat is opgesteld en is opgenomen als bijlage van de woonvisie. Het rapport wonen en zorg zou nog een vertaalslag moeten krijgen richting beleid en uitvoeringsprogramma. De (interim)teamleider van het Team SOB is hiervan op de hoogte. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe en door wie dit verder wordt opgepakt.

## 4.9 Energie

### 4.9.1 Energievisie

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Concept
<b>Actualiteit</b>	April 2019
<b>Doel van beleid</b>	De gemeente Valkenburg heeft zich gecommitteerd aan de inspanningsverplichting om het klimaatbeleidsplan te updaten en een actueel klimaat- en energiebeleidsplan met uitvoeringsprogramma op te leveren. Het doel van deze visie is om handvaten voor de gemeenteraad aan te geven om tot een afgewogen energietransitiebeleid en een duurzaamheidsbeleid te komen.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Energie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nationaal Klimaatakkoord en de energietransitie</li> <li>• De potentie aan duurzame elektriciteitsopwekking in Valkenburg aan de Geul is kleiner dan de huidige elektriciteitsvraag</li> <li>• Het Nederlandse aardgasverbruik wordt uitgefaseerd en er moeten nieuwe duurzame warmte-infrastructuren worden gerealiseerd</li> <li>• Vervangen fossiele brandstoffen door duurzame alternatieven</li> </ul>
<b>Ambities</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Voldoen aan de landelijk gestelde doelstellingen: zo moeten alle 8.185 woningen en gebouwen vóór 2050 van het aardgas af en dient vóór 2021 op wijkniveau helder te zijn wat het alternatief voor aardgas zal worden</li> <li>• Streven naar CO2-neutraliteit (wordt uitgewerkt in de RES Zuid-Limburg)</li> <li>• De opgave voor Valkenburg is: hoe met minimale impact op (financiële) middelen, (ambtelijke) capaciteit en ruimte maximaal bij te dragen aan de energietransitie opgave</li> <li>• In de visie worden 4 transitie-scenario's genoemd, waarvan de derde 'Proactief, in de voorhoede', het gewenste scenario voor de gemeente is. Dit betekent dat de gemeente niet alleen doet wat wettelijk verplicht is, maar ook een voorbeeldrol pakt en inzet op projecten met een grote impact (stimuleren verduurzamen woningen en gebouwen en grootschalige energieopwekking). Daarbij staat ook draagvlakcreatie centraal.</li> </ul>

### 4.9.2 Uitvoeringsprogramma energie

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Concept
<b>Actualiteit</b>	2019 - 2022
<b>Doel van beleid</b>	Dit document bevat een uitvoeringsplan inclusief begroting met concrete projecten om de komende periode flinke stappen te zetten naar een CO2-neutraal Valkenburg aan de Geul, gebaseerd op de energievisie.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Energie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.

- Ambities / acties**
1. Opstellen en uitvoeren van een integrale aanpak voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed
  2. Toezicht en handhaven bedrijven op o.a. Energie-audit Europese Energie-Efficiency (EED) en Informatieplicht MKB
  3. Regionale structuur warmte en transitievisie warmte (RES) opstellen
  4. Afwegingskader en locatie-analyse grootschalige opwek (RES)
  5. Huurwoningen: Corporaties label B en Particulier 80% minimaal label C
  6. Integrale visie laadinfrastructuur en plaatsingsbeleid opstellen
  7. Verduurzamen van gemeentelijk vastgoed
  8. Duurzaam inkopen en stimuleren duurzaam gedrag gemeentelijke organisatie
  9. Duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie
  10. Verduurzamen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties
  11. Stimuleren woningeigenaren, Verenigingen van Eigenaren, eigenaren maatschappelijk vastgoed en woningbouwcorporaties tot verduurzamen koop- en huurwoningen
  12. Stimuleren grootschalige duurzame opwek met behulp van ZonPV

Rand voorwaardelijk geldt hierbij de draagvlakcreatie en implementatie binnen de gemeentelijke organisatie.

Ook toont het uitvoeringsprogramma een overzicht van projecten die hierbij aansluiten.

### 4.9.3 Transitievisie Warmte

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak (wordt verwacht eind 2021)
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	Beantwoord de vraag hoe de gemeente van aardgas afgaat.
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Link</b>	

### 4.9.4 Tijdelijk beleid zonneweides

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	



**Trends en ontwikkelingen****Ambities****Link****4.10 Architectuur en erfgoed****4.10.1 Erfgoedbeleid**

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak (Termijn: Uiterlijk bij vaststellen omgevingsplan)
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• beschermen van cultureel erfgoed (gebouwde omgeving en cultuurlandschappen).</li> <li>• Stimuleren van behoud, onderhoud en herbestemming.</li> </ul>

**Link****4.10.2 Welstandsnota**

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2020
<b>Doel van beleid</b>	<p>De welstandsnota wordt gebruikt bij de beoordeling van bouwwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• waarvoor een vergunning voor bouwen is vereist;</li> <li>• die niet voldoen aan het bestemmingsplan en hierdoor een vergunning nodig is om af te wijken van het bestemmingsplan. Deze beoordeling vindt plaats indien het uiterlijk van het bouwwerk wijzigt;</li> <li>• die worden aangebracht op, aan of boven gemeentegrond (bijvoorbeeld terrasschotten of zonneschermen);</li> <li>• om na te gaan of sprake is van een welstandsexces. Het bouwwerk en/of de omgeving wordt in een dergelijk geval ernstig ontsierd.</li> </ul>
<b>Thema's (deel 1)</b>	Architectuur Wonen Toerisme en recreatie (terrassen, winkelgevels, etc) Energie (plaatsing zonnepanelen)
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Voor verschillende gebieden in Valkenburg (o.a. het centrum, buitengebied, kernen) zijn specifieke eisen opgesteld.

<b>Ambities</b>	n.v.t.
<b>Opmerkingen</b>	<p>De welstandscriteria van bouwwerken, reclames, uitstallingen en terrassen worden waarschijnlijk nog dit jaar ondergebracht in 1 welstandsnota waarbij de welstandsgebieden worden afgestemd op gebieden / bestemmingen uit het Bestemmingsplan Initieel Omgevingsplan Valkenburg aan de Geul 2020.</p> <p>Mogelijk worden in 2021 specifieke welstandscriteria opgesteld voor bouwwerken in de openbare ruimte.</p> <p>In de 'welstandsnota bouwwerken 2020' is voorgesorteerd op te ontwikkelen Erfgoedbeleid. Indien bouwwerken als karakteristiek worden aangemerkt dan zijn daar al 'strengere' criteria voor opgenomen.</p>

### 4.10.3 Uitstallingbeleid

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	Architectuur en erfgoed, toerisme en recreatie, economie
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	
<b>Ambities</b>	<p>Uitstallingen dragen bij tot de uitstraling en de beleving van onze fysieke leefomgeving. Ze zijn bepalend voor het sfeervol en gezellig karakter. Met het uitstallingenbeleid beogen we de levendigheid en de reuring in het centrum steeds verder te versterken. Het beleid biedt kaders waarbinnen de veiligheid gewaarborgd blijft, maar waarbinnen ondernemers ook de ruimte hebben om ondernemer te zijn.</p>

## 4.11 Milieu (lucht, geur, geluid, externe veiligheid)

### 4.11.1 Facetbestemmingsplan externe veiligheid

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Concept
<b>Actualiteit</b>	2009
<b>Doel van beleid</b>	Inzichtelijk maken externe veiligheidsrisico's van Bevi inrichtingen, overige van belang zijnde inrichtingen, buisleidingen, doorgaande wegen en spoor, door een gemeente dekkende plankaart te maken.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Milieu – externe veiligheid
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Locaties van veiligheidsrisico's
<b>Ambities</b>	

## 4.12 Ondergrond (bodem, archeologie, grotten, grondwater)

### 4.12.1 Nota bodembeheer

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2011/2012 (max 10 jaar geldig)
<b>Doel van beleid</b>	Deze Nota bodembeheer schept een kader waarbinnen de eisen die vanuit de diverse wet- en regelgevingen met betrekking tot bodemkwaliteit zijn vertaald.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Bodem
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Er wordt onderscheid gemaakt in bodemkwaliteitszones (bebouwing dalkernen, buitengebied, etc)
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>hergebruik van grond/baggerspecie en bouwstoffen (vanuit Besluit bodemkwaliteit)</li> </ul>
<b>Ambities</b>	Geen concrete ambities. Echter, iedere ontwikkeling in de bodem dient rekening te houden met de bodemkwaliteitskaart en de bodemfunctie kaart, waarin respectievelijk de kwaliteit en de functies van de bodem zijn vastgelegd.
<b>Link</b>	<a href="http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/nota-bodembeheer_16807.html">http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/nota-bodembeheer_16807.html</a>
<b>Opmerkingen</b>	Wordt begin 2021 aangevuld met PFAS/PFOS/GENX en opnieuw vastgesteld

### 4.12.2 Archeologie beleid

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Vastgesteld
<b>Actualiteit</b>	2009
<b>Doel van beleid</b>	De beleidskaart bestaat uit drie delen: een set vindplaatsenkaarten (onderverdeeld in vier kaarten), een set monumenten- en trefkansenkaarten (onderverdeeld in twee kaarten), en een set van twee beleidsadvieskaarten. In het rapport zijn bij de beleidsadvieskaart, welke als ondergrond kan dienen bij de wijziging van bestemmingsplannen, aanbevelingen gedaan voor de beleidsaspecten: landschap, cultuurhistorie en archeologie. Speciaal onderscheid is gemaakt in archeologie en groeves (ook aparte kaarten).
<b>Thema's (deel 1)</b>	Ondergrond: Grottenstelsel en archeologie Cultuur(historie) Landschap
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Door het gebruik van kaarten zijn de verschillende aanbevelingen ruimtelijk zichtbaar, waardoor informatie voor de verschillende gebieden kan worden opgehaald. Ook bevat het rapport cultuurhistorische informatie over de dorpskernen.

**Ambities** Geen ambities geformuleerd

**Link** [http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken\\_41501/item/archeologiebeleid\\_16785.html](http://www.valkenburg.nl/bestuur-en-organisatie/beleidsstukken_41501/item/archeologiebeleid_16785.html)

## 4.13 Algemene en gebiedsgerichte visies

### 4.13.1 Toekomstvisie

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	Ontwerp
<b>Actualiteit</b>	2019
<b>Doel van beleid</b>	Verkenning van de toekomst van Valkenburg aan de hand van de drie domeinen 'economie', 'sociaal-cultureel' en 'ecologie', aangevuld met de kwaliteit van de 'dienstverlening'. De functie van een toekomstvisie is om een kader te bieden voor het maken van beleidsafwegingen.
<b>Thema's (deel 1)</b>	Alle thema's
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Moet per deelgebied nader bekeken worden.

<b>Trends en ontwikkelingen</b>	<p>Positief:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Toerisme is de kurk waarop de lokale en regionale economie drijft.</li> <li>• De potentie van het toerisme wordt in belangrijke mate ondersteund door de landschappelijke en culturele kwaliteit. Beide zijn het basiskapitaal voor de toeristische attractie van onze gemeente.</li> <li>• Valkenburg aan de Geul kent een relatief veilige woon- en leefomgeving, welke niet alleen blijkt uit de objectieve cijfers maar ook uit de oordelen van de toeristen.</li> <li>• Groter aandeel van senioren in de totale bevolking van Nederland en Euregio.</li> <li>• Waarschijnlijk groter aandeel van binnenlandse en euregionale vakantiebestedingen in het totaal van vakantiebestedingen.</li> <li>• Grote naamsbekendheid.</li> </ul> <p>Negatief:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De economische structuur is te eenzijdig daardoor is de gemeente kwetsbaar.</li> <li>• Gedateerde hotelinfrastructuur en zwakke plekken in de openbare ruimte.</li> <li>• Over het gewenste (toeristische) imago is geen geheel gedeelde opvatting noch wordt vanuit een gezamenlijk uitgangspunt consistent gecommuniceerd en ook niet toegepast in de bedrijfsvoering (ondernemers en gemeentebestuur).</li> <li>• Doorstroming van het verkeer rondom de kern Valkenburg.</li> </ul> <p>Positief/negatief:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ontwikkeling van de veelheid aan evenementen die strijdig kunnen zijn met het gewenste imago en daarmee voor de toeristische ontwikkeling.</li> <li>• De kernenstructuur wordt in essentie positief beoordeeld. Het potentieel risico is dat door de toeristische ontwikkeling de 'druk' als te veel wordt ervaren in combinatie met een ervaren ongelijkheid in investeringen tussen het centrum en de kernen</li> </ul>
---------------------------------	---

<b>Ambities</b>	<p>Uit de bovengenoemde negatieve en positieve aspecten, zijn in de toekomstvisie de volgende strategische lijnen gedestilleerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. De 1e strategische lijn is dat de gemeente Valkenburg ook voor de toekomst kiest voor het toerisme en evenementen als de dominante factoren voor de stedelijke economie. Daarbij wordt vastgehouden aan de eerder gemaakte keuze voor een toeristische ontwikkeling die is gebaseerd op de vijf kernwaarden Wellness, Kerst, Culinair, Kunst &amp; Cultuur en Wielersport</li> <li>2. De 2e strategische lijn is te onderzoeken hoe de vitaliteit van de landschapsbeheerders en de kwaliteit van het Landschap kan worden geborgd</li> <li>3. De 3e strategische lijn is dat duurzaamheid méér is dan de warmtetransitie, meer dan de energietransitie. Duurzaamheid gaat over de balans tussen de drie P's: people, planet en profit, hetgeen doorwerkt op alle gebieden. Dit impliceert dat ook de inwoners een belangrijke doelgroep vormen</li> <li>4. De 4e strategische lijn is dat we de ontwikkeling willen inbedden in een regio waarin een open houding is voor functionele differentiatie en samenwerking</li> <li>5. De 5e strategische lijn die zich hieruit onttolt heeft vooral betrekking op de rol die de kernoverleggen / burgerinitiatieven in de toekomst zullen hebben</li> <li>6. De 6e strategische lijn heeft betrekking op de vraag hoe accommodaties voor verenigingen in Valkenburg aan de Geul over een periode van 20 jaar zich moeten ontwikkelen</li> <li>7. De 7e strategische lijn op dit niveau is dan ook dat we kiezen voor de kwaliteit van dienstverlening als aspect van al ons handelen en dat dit aspect dienstbaar moet zijn aan elk van de hiervoor beschreven inhoudelijke strategische lijnen</li> </ol>
<b>Opmerking</b>	Er is besloten om deze toekomstvisie niet verder uit te werken, maar onderdeel te laten zijn van de omgevingsvisie.
<b>Link</b>	n.v.t.

#### 4.13.2 Gebiedsvisie Valkenburg-west

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	
<b>Doel van beleid</b>	
<b>Thema's (deel 1)</b>	
<b>Gebiedsgericht (deel 2)</b>	Valkenburg
<b>Trends en ontwikkelingen</b>	
<b>Ambities</b>	
<b>Link</b>	

#### 4.13.3 Gebiedsvisie Valkenburg-Oost

<b>Beleidsniveau</b>	Gemeentelijk
<b>Status</b>	In de maak
<b>Actualiteit</b>	

**Doel van beleid****Thema's (deel 1)****Gebiedsgericht (deel 2)** Valkenburg**Trends en ontwikkelingen****Ambities****Link**

### 4.13.4 Visie Berg

**Beleidsniveau** Gemeentelijk**Status** In voorbereiding**Actualiteit****Doel van beleid****Thema's (deel 1)****Gebiedsgericht (deel 2)** Berg**Trends en ontwikkelingen****Ambities****Link**

### 4.14 Overige documenten

Naast voornoemde beleidsstukken worden eveneens de onderstaande documenten meegenomen in de omgevingsvisie Valkenburg aan de Geul:

- Kadernota 2020.
- Programma Ruimtelijk domein Valkenburg aan de Geul
- [Digitale sociale kaart](#)
- Kansenkaart Hotelbeleid en bijbehorende gebiedsprofielen (in concept)

### 4.15 Beleidsregels en verordeningen

De volgende beleidsregels en verordeningen vormen geen onderdeel van de beleidsinventarisatie, maar worden wel meegenomen bij het opstellen van de omgevingsvisie:

- Beleidsnota Antennemasten 2015 (in relatie tot het uitrollen van 5G en de balans tussen landschap en andere maatschappelijk noodzakelijke functies)
- Beleidsregels evenementenvergunningenproces
- Algemene regels meldingsplichtige evenementen 2019
- Beleidsnotitie bed & breakfastvoorziening
- Gemeentelijke beleidsregel vakantiewoningen en -appartementen
- Nota Vastgoedbeleid
- Nota richtlijn grondprijzen
- Beleidsnotitie vaststellen hogere grenswaarde

## BELEIDSINVENTARISATIE

- Stookontheffingenbeleid
- Verordening leerlingenvervoer (OV mobiliteit)
- College nota alternatieve huisvesting statushouders (wonen)
- Terrassenbeleid Valkenburg aan de Geul 2014

## **5 BIJLAGEN**

### **Bijlage 1: ingevulde vragenlijsten omgevingstafel 1**



## COLOFON

### BELEIDSINVENTARISATIE OMGEVINGSVISIE VALKENBURG AAN DE GEUL

#### KLANT

gemeente Valkenburg aan de Geul

#### AUTEUR

Julia Cramwinckel

#### PROJECTNUMMER

C05022.214170

#### ONZE REFERENTIE

-

#### DATUM

18 november 2020

#### STATUS

Definitief

#### Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632  
6201 BP Maastricht  
Nederland  
+31 (0)88 4261 261

[www.arcadis.com](http://www.arcadis.com)